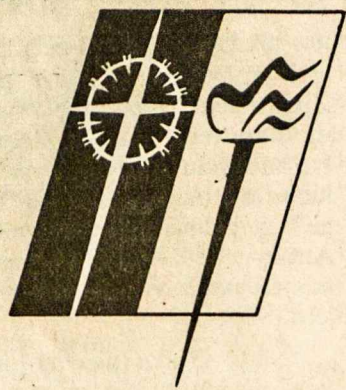

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (2579-2580) 1999 RUGPJŪTIS-AUGUST 17 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Teritorijos ir istorijos

Valstybės, jei tik pajėgia, stengiasi paplėsti savo teritorijas. Ir mūsų XIV šimtmečio Lietuva veržėsi į rytus, kur buvo daugiau galimybių prie valstybės prijungti didesnius žemes plotus. Neišnyko veržimasis nė šiais laikais. Kas tik pajėgesnis, didina teritorijas, siekia pirmavimo.

SIUOLAIKINĖS pretenzijos į teritorijas dažniausiai aiškinamos istoriniu pagrindu. Ryškus pavyzdys – pokarinės Lenkijos pasistūmėjimas į vakarus. Ne kas kita ir Vilnijos bei Klaipėdos krašto grįžimas į Lietuvą. Kalbame nemažai ir apie Mažąją Lietuvą bei Rytprūsius, nes lietuvių pretenzijos į tas žemes turi aiškų istorinį pagrindą. Tačiau pastarasis klausimas šiandien gana painus – vis dėlto nepamirštinas ir judintinas. Rytuose – nemažas darbas nustatyti valstybinę sieną su Gudija. Pretenzijos į kai kurias vietas tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės ir istoriniu, ir etnografiniu požiūriu gana sudėtingos, kai ilgą laiką būta kartu, ir dabartinuose pasieniuose tautinių atžvilgių gyventojų sudėtis labai mišri. Tad nieko nuostabaus, jei dėl to kyla įvairių nesutarimų, o žmonių apsisprendimą kuo būti dažnai riboja ir saisto ne tautiniai, bet ekonominiai arba parankumo bei patogumo motyvai. Tačiau kaip ten bebūtų, sieną ženklina stulpai bus pastatyti, ir nepriklausomos Lietuvos teritorija žemėlapių sudarinėtojams nebekels neaiškumų. Tai svarbus dalykas valstybių pastovumui ir tvirtėjimui. Ginčytinos vietos visada kelia aštrių problemų, blogina kaimyninius santykius, eikvoja daug brangaus laiko ir energijos, kuri galėtų būti panaudota kitiems tikslams.

NUSTAČIUS su kaimynais sienas, Lietuvai bent tuo tarpu teritorijos klausimas nebeturėtų būti aktualus. Liks betgi dar daug kitų svarbių valstybinių klausimų, kurių sutartimis su kaimynais išspręsti neįmanoma. Reikės ne ministerių parašų, bet stipresnio visų ugdymosi, skatinančio aiškiau suvokti tautos nykimo, išlikimo ar augimo priežastis. Valstybės teritorija – tai lyg tuščias kambarys, kuris paprastai būna kuo nors pripildomas, jei jame gyvenama. Kuo ir kaip toji tuštuma pripildoma, ir sudaro tikrovišką valstybės vaizdą. Lietuvos spauda dažnai užsimena apie kažkokius liūnus, kuriuose daugeliui tenka klampoti ir iš jų gelbėtis. Šita simboliška tikrai neįjauki ir nemažai pasakanti. Nėra abejonės, kad tarp tų liūnų daug kas mato ir šviesesnių kalnelių – senų svajonių išsipildymus. Taigi gyvenimas išsivengiant visai žvelgiant į jį socialinio tvarkymosi akimis. O kaip su kitomis sritimis? Kažko lyg trūksta – į tuščią kambarį suvelkami ne tokie daiktai, kurie būtų lietuviams būdingi. Velkama ir velkama, perkraunama neišmanant ar kitus akiai pamėgdžiojant. Ir visa tai tyliai vis kalba ir kalba, kad nei teritorijos, nei istorijos nieko nepadės kraštui, jei gyvyinė samprata apie savųjų žemių išlaikymą bus tyčia ar netyčia iškreipiama kitų reikalų naudai. Pietryčiuose ir pačioje Lietuvos sostinėje mes turime atlikti dar labai daug misijinių uždavinių. Ir tai savoje teritorijoje. Pirmiausia turime susigrąžinti istorijos raidoje prarastą savąjį žmogų, kuris daugeliu atvejų yra daug brangesnis už žemes plotus. Atskirų sričių ar vietovių atlievų klausimas šiandien turėtų būti pats aktualiausias reikalas. Sutelktinė veikla turėtų išlikti įvairiais švietimo ir kultūros būdais, ir tai kuo plačiausiu mastu. Kaip ir ką daryti, kur ir kiek aukoti ir pasiaukoti turėtų pirmiausia išeiti iš orientacijos tų sričių, kurios tą būtiną misiją pradėtų vykdyti. Visiems kitiems tektų tik tas pastangas nuosirdžiai remti. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

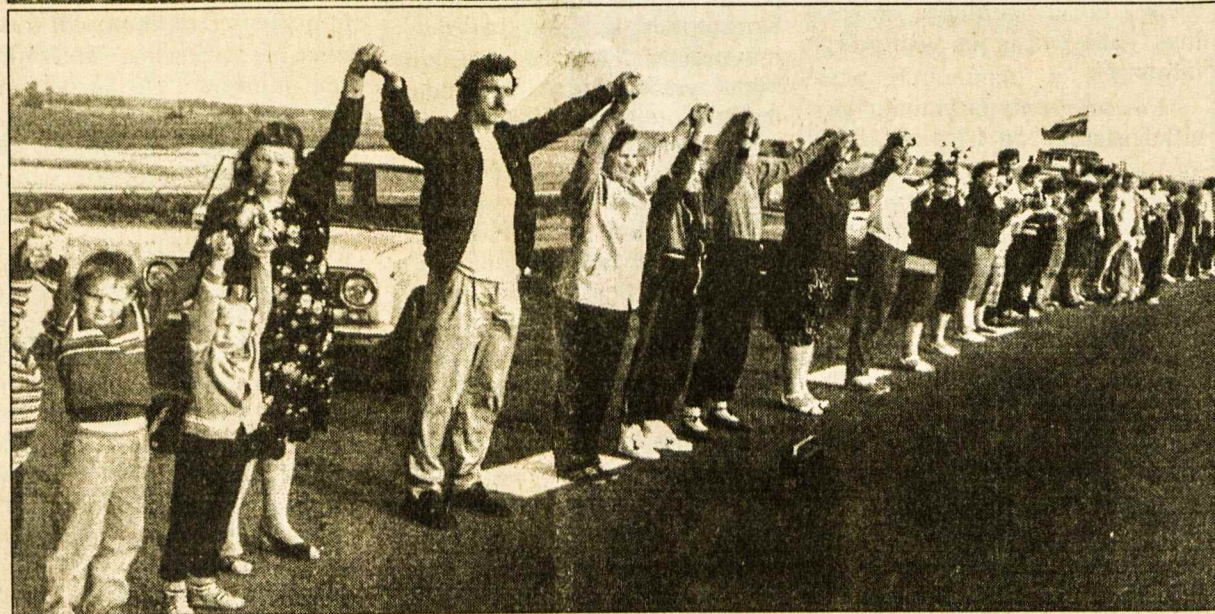
Otavos liberalai atsinaujino

Min. pirmininkas savo antrosios kadencijos vidury, kada gandai pradėjo sklisti, kad jis ruošiasi išeiti į pensiją, pertvarkė savo ministerijų kabinetą. Tuo buvo duota suprasti, kad J. Chretien tvirtai valdo savo partiečius, rimtai pats ruošiasi sekančioms rinkimams, ir spėjami kandidatai į jo vietą, kaip ministras P. Martin ar A. Rock, turės dar ilgiau palaikyti. Spaudos konferencijoje paklaustas apie ateities planus, J. Chretien apvainikavo šį savo politinį ėjimą entuziastingu "man mano darbas labai patinka". Iš tikrųjų ministerijų kabineto pertvarkymas atrodo daugiau dekoratyvinis, negu rimtas politinės krypties pakeitimas. Patys svarbiausi postai, kaip finansų, gynybos, užsienio reikalų, sveikatos, teisingumo, darbo, žemės ūkio ir 10 kitų, palikti tiems patiems ministrams; 6 ministrams sukeisti ministerijų portfeliai, įvesdinti tik 5 nauji ministrai vietoj 5 atleistių (4 iš jų silpnokai atliko savo darbą, penktas paskirtas į diplomatinį postą).

Naujosios Skotijos rinkimus liepos 27 laimėjo konservatoriai, kurių vadovas John

Hamm perėmė premjero pareigas iš liberalų vadovo R. MacLellan. Parlamente konservatoriai turės 29 vietas (+16), absoliučią daugumą, naujieji demokratų (NDP) turės 12 (-7), ir liberalai pasiliko su 11 vietų (-8). Konservatoriai gavo 39,2% gyventojų balsų, gi kitos dvi partijos gavo po maždaug 29,9%. Rinkimų vėjais dėmesio centre buvo biudžeto subalansavimas – liberalai norėjo deficitą dar padidinti, gi konservatoriai pažadėjo (tarp 243 kitų pažadų) stengtis jį mažinti. Naujasis premjeras yra 61 metų amžiaus gydytojas iš New Glasgow. Konservatorių pergalė nebuvo iš anksto pranašauta ir todėl daug kas buvo nustebinti rinkimų rezultatais.

Greitkelio 401 tarpas tarp Londono ir Chatham, Ontario, pasirodo yra labai pavojingas automobilistams. Per šėšis 1999 metų mėnesius šiam 66 km ruožui įvyko 150 auto nelaimių, žuvo 14 žmonių. Kol kas dar neaišku, kodėl tiek daug nelaimių čia įvyksta, bet jau daug vairuotojų mėgina šį kelio tarpą aplenkti kitais keliais. Kalinama (Nukelta į 8-tą psl.)

Tai buvo prieš dešimt metų (1989.VIII.23), kai lietuviai, latviai ir estai, susikabinę rankomis išsirikiavo Baltijos kelyje, vieningai reikalaudami laisvės savo kraštams. Antano Gudelevičiaus nuotraukoje matyti Marijampolės Aukštesniosios žemės ūkio mokyklos kolektyvas, dalyvavęs Baltijos kelyje

Stambieji lietuvių renginiai Vokietijoje

Lietuvių chartos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės 50-tis, pastarosios veikėjų suvažiavimas, Lietuviškų studijų savaitė. Tose iškilmėse dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, PLB pirmininkas inž. Vytautas Kamantas, Lietuvos diplomatai, aukšti vokiečių pareigūnai, menininkai iš Lietuvos

KAZYS BARONAS

Lietuvių chartos 50-čio sukakties minėjimas įvyko 1999 m. liepos 17 d. Vokietijos lietuvių politinio, tautinio ir kultūrinio gyvenimo centre – Vasario 16-sios gimnazijoje, tačiau iškilminga akademine dalis bei meninė programa įvyko miestelio "Buergerhaus" didžiojoje salėje. Nepaisant karšto oro, susirinko apie 600 svečių. Salė buvo užpildyta iki pat pakraščiu.

Papuoštoje scenoje "PLB 50 m." tautinė spalvotą emblema, 30 valstybių vėliavom (tuose kraštuose gyvenama lietuvių!) sėdėjo Vilniaus M. K. Čiurlionio menų gimnazijos smuikiniai. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, sukalbėjus invokaciją, jaunį Vilniaus smuikininką atliko Fr. Schuberto "Ave Maria" (aranž. V. Bagdono) ir L. Bocerinį "Menuetą".

Vokietijos LB-nės krašto valdybos pirm. Antanas Šiugždinis, jn., pasveikino dalyvius lietuviškai, ir tęsė vokiškai nurodymais lietuvių atvykimo priežastis Vokietijon. Lietuviai galvojo grįžti į tėvynę, nes juk tai žadėjo Atlanto charta. Deja, Lietuva liko Sov. Sąjungos okupuota, tad teko rūpintis lietuvių išlaikymu, steigiant lietuviškas organizacijas, kultūrinės įstaigas, jų tarpe jau beveik 50 m. gyvuojančią Vasario 16-sios gimnaziją. PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas, apžvelgęs per 50 metų pasiektus laimėjimus įvairiose srityse dėkojo aukštesnėms Vokietijos pareigūnams už paramą lietuviškai gimnazijai ir beveik 100,000 lietuvių priėmimą 1944 m. Vokietijoje.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos prez. Valdas Adamkus (spausdinama atskirai!). Smuikininkų grupę atliko J. Naujalis "Lietuva brangi" (aranž. Krevnevičiaus), V. Kudirkos valsą "Varpelis" ir V. Krevnevičiaus maršą "Kalvelis" (įpintas maršas "Du broliukai kunigai...").

Gausūs sveikinimai

Hessen'o krašto parlamen-

to (sostinė Wiesbaden, jos ribose yra lietuvių gimnazija) pirm. Klaus Peter Moeller pasidžiaugė, kad tokia didelė iškilmė vyksta Hessen'o krašte ir jame, stipriose dir. A. Šmito rankose, gyvuoja lietuviška mokslo įstaiga. Lietuva buvo ir liko priklausanti Europai, savo šaknimis įaugusi vakarų kultūroje. Tai esą rodo ir šis Vilniaus jaunų smuikininkų pasirodymas.

Hessen'o krašto kultūros ir švietimo vicemin. dr. H. Mueller-Kinet, pasveikinęs dalyvius, apgailestavo, kad mažai žmonių žino apie Baltijos kraštus, nors jie priklauso Vakarų Europai (tai pasekmės Sov. Sąj. okupacijos, K.B.). Priminęs Vasario 16-sios gimnaziją, vicemin. pareiškė, kad ji turi būti ir toliau tiltas tarp Vokietijos ir Lietuvos. Priminė 1945 m. Rytprūsijų vaikų kelią į Lietuvą. Joje išbaidę vaikai nebuvo atstumi lietuvių ūkininkų. Nepilnamečiai, dažnai su motinomis, rasdavę prieglaudą, duoną, nepaisant pavojaus iš komunistinės valdžios. Jis atvežęs iš Wiesbaden'o teisingos gimnazijos tolimesnės egzistencijos pažymą, suteikiant čia gimnazijai valstybines teises. Palinkėjo gimnazijai sėkmės. (Tuo būdu Vasario 16-jį gimnazija nustojo lietuviško veido).

Europos parlamento atstovas (nenugirdau pavardės) pasidžiaugė Lietuvos dešimties metų laisvę. Okupacijos laikotarpyje lietuviška mokslo įstaiga buvusi lietuvišku žiburiu laisvame pasaulyje. Lietuvos įsijungimo į Europos sąjungą klausimas būsiąs keliamas rudenį Helsinkyje, o Ignalinos jėgainė negali būti užtvarta įsijungimui į europines ir transatlantines struktūras. Savo kalbą Europos parlamento narys baigė lietuviškai, linkėdamas "gero savaitgalio" ir už tai susilaukė stipraus plojimo.

Padėkos žodis

Akademine dalį baigė PLB pirm. V. Kamantas, dėkodamas vokiškai už atvežtą lietuviškai gimnazijai pažymą bei linkėji-

Lietuvių iškilmėse Vasario 16 gimnazijoje Julija Šiugždinytė (teikia rožę) Lietuvos prezidento žmonai ALMAI ADAMKIENEI

mais ir lietuvišku "ačiū" visiems dalyviams, o Vokietijos LB valdybai ir jos nariams už puikiai suruoštą Lietuvių chartos 50-čio minėjimą.

Pabaigoje smuikininkų grupė iš Vilniaus, vad. A. Krevnevičiaus, atliko F. Mendelsono, J. Brahmsio, St. Šimkaus, Sc. Joplino ir kt. kompozitorių kūrinius. Grojant smuikų grupei visi dalyviai sugiedojo Lietuvos himną. Deja, padaryta didelė klaida – nebuvo sugiedotas Vokietijos himnas.

Kruopštus darbas

Vokietijos LB krašto valdyba, Huettenfeld'o lietuviai, atliko milžinišką darbą. Kaip tos darbo bitelės triūsė moterys – M. Dambriūnaitė-Šmitienė, O. Šiugždinienė, likusios mokinės, vyrai – A. Šmitas, A. Jankūnas, A. Šiugždinis, V. Damijonaitis ir kt. Juk iškilmės paruošimą reikėjo pradėti prieš gerą pusmetį – rašyti laiškus, prašyti PLB kraštų valdybų ir organizacijų parodai reikalingų nuotraukų (parodą puikiai suruošė M. Dambriūnaitė-Šmitienė, padedant gimnazijos mokinį).

Iškilmės baigtos sėkmingai, liepos 18, aukojamom vysk. Pauliaus Baltakio Mišiomis ir bendrais pietumis. (Nukelta į 2-ą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi Palestinos vadovas

Liepos 14 d. Lietuvoje lankėsi Palestinos savivaldos pirmininkas Yasser Arafat. Jis, atvykęs savo iniciatyva, vakarieniavo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi. Kaip rašo "Lietuvos aidas", Y. Arafat neprašė, kad Lietuva paremtų siekį paskelbti nepriklausomą Palestinos valstybę. Iš Vilniaus palestiniečių vadovas išskrido į Helsinkį susitikti su Suomijos prezidentu.

Atleistas LE vadovas

Liepos 15 d. iš pareigų buvo atleistas "Lietuvos energijos" (LE) generalinis direktorius Virmantas Jurgaitis. Jis, vadovavęs įmonei nuo š.m. sausio 15 d., atstatydamas jo paties prašymu, nors pasitraukimas jam buvo pasiūlytas. Ūkio ministerija nepatenkinamai įvertino LE vadovybės veiklą, atšaukė netinamai organizuojamą elektros energijos linijos į Vakarus tiesimo konkursą. O vyriausybė uždraudė LE pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su Rusijos, Gudijos, Latvijos ir Estijos energetikos bendrovėmis. LE vadovu paskirtas bendrovės "Vilniaus šilumos tinklas" generalinis direktorius Bronius Cicėnas.

Paminėtas chartos 50-metis

Liepos 17 d. Vasario 16-tosios gimnazijoje, kur vyko 46-oji Europos lietuviškųjų studijų savaitė ir Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų pirmininkų suvažiavimas, buvo paminėtas Lietuvių chartos penkiasdešimtmetis. Pagrindinį pranešimą skaitė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, pabrėždamas išeivijos svarbą atstovaujant Lietuvai pasaulyje ir ginant jos interesus.

Pasaulio lietuvių bendruomenė paskelbė Lietuvių chartą 1949 m. birželio 14 d. Jame pareikšti pagrindiniai principai ir pareigos lietuviams ginant ir išlaikant Lietuvos nepriklausomybę bei perduodant tautos gyvybę ateities kartoms.

Atidarė Būtingės terminalą

Liepos 22 d., dalyvaujant valstybės vadovams bei diplomatom, įvyko oficialus Būtingės terminalo atidarymas. Į pirmąjį, 70,000 tonų talpos tanklaivį "Centaurus" liepos 21 d. pradėta pumpuoti naftą. Atidaryme sveikinimo žodį tarė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, AB "Mažeikių nafta" generalinis direktorius Gediminas Kiešius, seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis bei "Williams International" investuotojų atstovai, taipgi Rusijos naftos bendrovės "Jukos" viceprezidentas.

AB "Būtingės nafta" vyriausiojo inžinieriaus Viliaus Aksinovičiaus teigimu, "visi terminalo saugumo klausimai išspręsti ir objektas techniškai

tvarkingas, veikia patikimai", skelbia "Lietuvos aidas". Planuojamas terminalo pajėgumas – 8 mln. tonų per metus, nors kol kas veikiama pusė pajėgumo. Po 2 mėnesių bus baigta statyba, kainavusi 218 mln. JAV dolerių (trūksta dar 48 mln. JAV dolerių).

Gaus ES paramą

BNS žiniomis, Europos komisija (EK) nutarė nuo 2000 m. skirti kasmet po 41,6-62,4 mln. eurų (174,500-261,700 mln. litų) Lietuvos pasirengimui stoti į Europos sąjungą (ES). Šešerius metus Lietuva gaus vidutiniškai po 200 mln. litų ES lėšų transporto žinybai bei aplinkosaugai patobulinti.

Iš viso skiriama 1,04 bln. eurų nuo 2000 iki 2006 m. dešimčiai narystės ES siekiančių Vidurio ir Rytų Europos valstybių. Lietuvai bus skiriama 4-6% numatytos sumos, Latvijai – 3,5-5,5%, o Estijai – 2-3,5%. Didžiausią dalį lėšų gaus Lenkija (30-37%), o mažiausią – Slovėnija (1-2%).

Paminėtos Smetonos gimimo metinės

Rugpjūčio 10 d. Vilniuje, Prezidentūros rūmuose buvo paminėtos Lietuvos prezidento Antano Smetonos gimimo 125-sios metinės. Surengtame minėjime kalbėjo prezidentas Valdas Adamkus, A. Smetonos gyvenimą apibūdino istorikas Vincas Trumpa. Muzikinę programą atliko M.K. Čiurlionio kvartetas su soliste R. Maciūte ir pianistu, pirmojo prezidento vaikaitiu Antanu Smetona. Iškilmės taip pat buvo surengtos A. Smetonos gimtinėje Ukmergės rajone bei Kaune, buvusios prezidentūros sodyboje.

Protestavo Latvijos žalieji

Liepos 21 d. Lietuvos pasieniečiai sulaukė ir į Klaipėdą nugabeno, vėliau deportavo keturis Latvijos žaliuosius, surengusius protesto veiksmus ant Būtingės naftos terminalo plūdūro. Nustatyta, kad latviai, turėję ryšio priemonės ir antrankiais prisirakinę prie plūdūro, buvo pasirengę ant jo likti tris-keturis dienas ir protestuoti prieš pirmojo tanklaivio atvykimą bei naftos terminalo atidarymą.

Kaip praneša "Lietuvos rytas", terminalas dar nebaigtas, o pirmas tanklaivis pripildytas. Lietuva ir Latvija dar nepasirašė sutarties dėl bendrų veiksmų likviduojant avarijos padarinius. Dėl žaliųjų protesto veiksmų terminalas patyrė nuostolių, pirmasis tanklaivis "Centaur" vėlavosi. Lietuvos ūkio ministerio Eugenijaus Maldeikio nuomone, žaliųjų išpuolis yra konkurencijos išraiškos forma, nes Būtingės naftos terminalas "taps rimtu konkurentu panašiam Latvijos Ventspilio kompleksui". RSJ

Šiame numeryje

Teritorijos ir istorijos

Turime susigrąžinti istorijos raidoje prarastą savąjį žmogų

Stambieji lietuvių renginiai Vokietijoje

Lietuva buvo ir liko savo šaknimis įaugusi vakarų kultūroje

Tarp patos, prakalbų ir ašarų

Neleidžiama išgyventi džiaugsmo, nenuliejami ašarų

Politiniai ir ūkiniai rūpesčiai

Nuteistą kriminalinį nusikaltėlį paliko seimo nariu

Kraštas, kur Lietuva gerai žinoma

Ši ambasada yra pati darbčiausia, pirmaujanti Venezueloje

Lietuvai reikia politinės išeivijos talkos

Prez. V. Adamkaus kalba Lietuvių chartos 50 m. minėjime

Aprašomi nykstantys Lietuvos kaimai

Kaimo žmonės turi gilią senovines tradicijas, papročius

Pasaulinio masto festivalis

Barokine muzika atliko Kanados baroko orkestras

Ūkininkų streikas, tapęs sukilimu

Kad nors vėl užguiti ūkininkai nepradėtų streikuoti

Gausūs raštai, reikšmingi darbai

Rašytojas Anatolijus Kairys švenčia savo 85-tąjį gimtadienį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrus – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Tarp patoso, prakalbų ir ašarų

Amerikos šventė ir lietuvių rengiami minėjimai

AURELIA M. BALASAITIENĖ

Amerikoj liepos 4 dienos nepriklausomybės šventė truko dvi dienas, nes šventės data išpuolė sekmadienį, todėl ir pirmadienis buvo šventės bei nedarbo diena. Šventė praėjo su įprastu triukšmu, raketomis, fejerverkais ir, žinoma, koncertais po atviru dangumi, prisitaikant prie visokio skonio klausytojų, nuo operų arijų iki negrų "spirituals" ir roko, tuo kiekvienam piliečiui pripažįstant teisę savaip išgyventi nepriklausomybės šventės džiaugsmą.

Parkuose, ežerų pakrantėse susirinko tūkstantčiai šeimų, nešinių sulankstomomis kėdėmis ir maistu. Ant atviros ugnies dauguma kaitino dešrelės, svilino šonkaulius, užsigerdami gairinamais gėrimais, bet alkoholis buvo griežtai draudžiamas. Tvarą prižiūrėjo uniformuoti policininkai ir netoliese stovėjo greitosios pagalbos automobiliai su medicinos personalu.

Pirmadienio vakare visame pasaulyje pagarsėjęs Klyvlando simfoninis orkestras centriniame miesto aikštėje davė klasikinės muzikos koncertą, kurio repertuarą kiek gaudavo pastoviai šaunamos raketos.

Žodžiu, tai linksma šventė su fejerverkais ir muzika, tačiau istorija rodo, kad ir to krašto laisvė buvo atgauta ne be aukų. Tiek Amerikos revoliucija, civilinis karas, tiek vėliau dalyvavimas pasauliniuose karuose pareikalavo daug aukų, kurių taip pat nedera pamiršti, tačiau nenorima drumsti džiaugsmo nuotaikos gedulo maršais. Žuvusių karių ir veteranų pagerbimui yra paskirtas paskutinis gegužės pirmadienis, paskelbtas visuotinė tautos šventė, kurios metu lankomi kapai, o dvasiškia laiko iškilmingas gedulines pamaldas. Veteranų kapai puošiami vėliavėlėmis. Žodžiu, tiek laisvės džiaugsmui, tiek jos aukų pagerbimui yra atskiros dienos. Tai ir logiška, ir teisinga.

Didžioji spauda trumpai primena skaitytojams, kad šventės proga bus uždarytos visos valdinės įstaigos ir bankai, o puslapius užpildo dienos aktualijos ir naujienos. Deja, užsienio lietuvių spaudoje matome visų švenčių progomis, ypatingai per Kalėdas ir Velykas, ilgus pamokslų ir prakalbų tekstus bei graudžius prisiminimus. Kitaip sakant, neleidžiama išgyventi džiaugsmo, nenuliejus ašarų.

Atrodo, kad lietuviai nepajėgia atskirti džiaugsmo nuo ašarų, todėl per ilgus dešimtmečius atšvęstų nepriklausomybės minėjimų išdavoje praradome jaunąsias kartas, nes jaunimą ašaros atstumia ar net baugina.

Prisimenu, kai vieno minėjimo programos vedėjas daugiau kaip pusvalandį kalbėjo apie kviestą kalbėtoją, pasakodamas jo sudėtingą biografiją, o po jo kalbėtojas ilgiau kaip valandą pasakojo Lietuvos istoriją.

Kartą į minėjimą išvykau su viena savo bičiule. Pakeliui ji nusijuokiusi spėjo, kad kalbėtojas turbūt pradės Lietuvos istoriją nuo Mindaugo laikų. Negalėjome susilaikyti nuo juoko, kai kalbėtojas prabilo. "Su Mindaugo karūnavimu prasidėjo..." Po dviejų valandų kalbų, žuvusių pagerbimo, nuvargusi publika bėgo iš salės, meninei programai palikusi daugybę tuščių

1999 m. liepos 5-25 d.d. Lietuvos Dailės muziejaus paveikslų galerijos kieme Vilniuje buvo iškabintos Lietuvos istorinės vėliavos, paskolintos iš išeivijos lietuvių skautų sąjungos archyvo Lemonte. Atidaryme grojo "Trimito" orkestras, žodelį tarė Marija Stankus-Saulaitė iš JAV. Šių 50 vėliavų pavyzdžiai (prototipai) kabo "Romuvos" skautų stovyklavietėje Kanadoje

Politiniai ir ūkiniai rūpesčiai

J. P. KEDYS, Vilnius

Naujas paslapčių įstatymas

Pagal šį įstatymą valstybinės tarnybos paslaptys – politiniai, ekonominiai, kariniai, teisėtvarkos, mokslo ir technikos duomenys, kurių platinimas ribojamas Valstybės ir jos institucijų interesais.

Vietoje senų pažymių "visiška slaptai" ir "slaptai", bus vartojami nauji "konfidencialiai" ir "riboto naudojimo". "Konfidencialiai" vadinama informacija, kurios atskleidimas ar praradimas gali padaryti žalą valstybei, o "riboto naudojimo" žinių atskleidimas – nenaujingas valstybės institucijų interesams.

Slaptos informacijos saugojimo laikas – 15 metų, išskyrus informaciją apie slapčiuosius operatyvines veiklos dalyvius, kurios saugojimo laikas neribojamas. Leidimas dirbti su slapta informacija neįduodamas asmeniui, kuris Lietuvoje pastoviai gyvena trumpiau kaip 3 metus.

Įdomiausias šio įstatymo bruožas, kuris rodo kaip mūsų seimo nariai uoliai prisideda prie valstybinės lietuvių kalbos naikinimo įstatyme, pakeisdami žodį "visai slaptai" – į "svetimžodį" – "konfidencialiai". Pastarasis reiškia tą patį!!!

Turėjome 50 metų sovietinius lietuvių kalbos naikinimojus, dabar išsirikome lietuviškuosius. Nerašytas įstatymas visoms tautos galioja: kalbai išnykus, išnyksta tauta!

Festivalių organizatorė – politinė patarėja

Naujasis min. pirm. R. Pakšas daugelio nustebeimui pasikvietė politinę patarėją Ritą Vanagaitę, pramoginių festivalių rengėją. Ilgame pasikalbėjime su "Lietuvos aidu" korespondente paklausta, "Kaip jaučiatės patekusi į didžiąją politiką?", trumpai atsakė: "Nežinau

kas yra didžioji politika..." Į antrą klausimą: "Jūs irgi be didelio noro atėjote į vyriausybę?" Atsakymas: "Taip, bet premjerui padėti labai noriu... darbu daug, daug, pradedant priimamojo šėfavimu, baigiant premjero proginę kalbų rengimu..." Korespondentė: "Jau Jus galima vadinti politike?" – "Jokių būdu! Aš tik dirbu politinėje institucijoje, bet, politika neužiūsiu..."

Žudikų bylos

Generalinė prokuratūra sukvietė Valstybės saugumo departamento bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro atstovų pasitarimą. Paaiškėjo, jog generalinė prokuratūra yra išskūsi 72 baudžiamąsias bylas dėl atsakomybės už Lietuvos gyventojų žudymą nacių ir sovietų okupacijos metu. Dar dvi bylos ruošiamos iškelti ryšium su Vyzentelio centro pateiktomis kaltinimais. Politinių kalinių ir partizanų organizacijos yra surinkusios ir Genocido centrui pateikusios sribų sąrašus, bet dabartiniai Lietuvos teismai nėra jų nuteisę!

Skundai

Antrąjį šių metų ketvirtį (balandžio-birželio mėn.) seimo kontrolierių įstaiga gavo 483 skundus. Iš 455 išnagrinėtų 175 pasitvirtino. Valstybės pareigūnų veiksmai buvo apskūsti 359 kartus. Dėl vietos valdžios pareigūnų veiklos gauti 144 skundai. Daugiausia skundų (99) surašė piliečiai, nepatenkinti dėl "jėgos struktūrų", krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerių bei Valstybės saugumo departamento veiklos. Daug skundų (76) gauta dėl nuosavybės teisių į žemę (49).

Atlyginimai

Buvęs premjeras G. Vagnorius, norėdamas įvesti "teisingumą" Lietuvoje, pakėlė konstitucinio teismo teisėjam algas net iki 17,000 lt. Pensininkų atlyginimai 200-375 lt., gydytojų 600 - 800 lt., mokytojų 600-700 lt. ir t.t. Teisėtarka dėl to nepagerėjo.

Sovietinis muziejus

Jau daugiau kaip metai eina kova prieš leidimą Džūkioj – Grūto miške įrengti buvusių ko-

munistų paminklinį muziejų. Dėl gyventojų, ypač dzūkų, pasipriešinimo seimas buvo numatęs posėdį tam leidimui panaikinti, tačiau seimo narių reikiamas skaičius nesusirinko, ir bolševikinio muziejaus likimas buvo atidėtas rudenį. Seimo narių nenoras citi į tą posėdį rodo dalies jų pritarimą bolševikiniam muziejui! Tai jau ne pirmas šio seimo narių pasirodymas: jis nuteistą kriminalinį nusikaltėlį A. Butkevičių paliko seimo nariu!

Privatizacija

Europos ir ŠAS (NATO) atstovai jau daug metų ragina Lietuvą privatizuoti didžiąją valstybės ūkių bei įmonių. Jie tai daro skėdami savo patirtį, nes tik ūkio bendrovės sugeba pakelti ūkio gamybą. Tačiau Lietuvos sąlygomis įmonių privatizavimas reiškia valstybės turto – bankų ir kt. pardavimą užsieniečiams, nes po sovietmečio Lietuvoje turto ūkių nebuvo. Keletą metų Lietuvos valdžia nenorėjo užsienio lietuviams duoti net pilietybės! Lietuvos ūkio privatizavimas – tai jo užtam tikrą kainą, kartais už gana žemą, perdavimas į užsienio rankas! Esamomis sąlygomis atlikę privatizaciją mes prarasime tautinę nuosavybę ir liksime užsieniečių bernais.

Vienintelė iš šios painios padėties išeitis – privatizaciją vykdyti ne parduoant valstybines įmones užsieniečiams ir gautus pinigų prašvaistant politikų pasivažinėjimams, bet steigti kooperacines bendroves. Jų darbuotojai su mažais įnašais būtų šių įmonių savininkai.

Šiuo atveju reikalingos dvi sąlygos. Pirmoji – tokia kooperacinei įmonei būtina pasiūsti į užsienį vieną ar du specialistus, kad gerai išmokytų aukštos klasės amato. Antra sąlyga – pinigų, kuriuos dabar pravažinėja politikai ir jų palydovai, skirti geresnėms gamybos priemonėms įsigyti. Be to, politikų pasivažinėjimus ir jų medalių dalinimą sumažinti 80%. Mes turime apie 40 užsienio atstovybių, kurios jau 10 metų yra "bedarbės". Palikime ryšius su užsieniu atlikti joms, o Lietuvos valdžia turi pasistengti visomis jėgomis pagerinti gamybą prekių, tinkamų eksportui.

A+A

EMAI ŠTURMIENEI

mirus,

jos sūnų PETRĄ ŠTURMĄ ir šeimą nuosirdžiai užjaučia –

Simas Karnas

Anicetas Povilauskas

Kazys Žilvytis

Petras Zubas

Stambieji lietuvių renginiai Vokietijoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Veikėjų suvažiavimas

Minėtinas liepos 17 d. PLB kraštų valdybų pirmininkų pasitarimo su prez. V. Adamkumi bei Europos lietuvių studijų savaitė vykusio nuo liepos 11 d. Pirmininkų suvažiavimą liepos 15 d. pradėjo PLB vicepirm. Tomas Bartusevičius (Vokietija). PLB valdybos ataskaitinį pranešimą padarė pirm. inž. Vytautas Kamantas. Paskaitą apie PLB tikslus ir uždavinius skaitė Milda Lenkauskienė ir Algis Rugienius. Apie kraštų bendruomenių ir PLB ryšius kalbėjo Regina Narušienė ir Solveiga Valatkaitė. Apie "Rytų kraštų bendruomenės PLB seime" kalbėjo dr. Vytis Viliūnas. Vilnietis dr. Remigijus Motuzas pranešė apie Tautinių mažumų bei išeivijos departamento veiklą.

Atstovai išlausė Europos lietuvių studijų savaitės progą dr. Vinco Bartusevičiaus paskaitą "Lietuviai pabėgėliai-teminiai Vakaruose – iš stovyklų Vokietijoje į platių pasaulį".

Penktadienį, liepos 16, pasitarimų-paskaitų tęsinys. Švietimo reikalai – Regina Kučienė ir Andrius Šmitas, PL Jaunimo sga, jos veikla, ateitis, kongresai – Rimas Baliulis, Lėšų telkimas – Gabrielius Žemkalnis, Danutė Čiornij, Milda Lenkauskienė, Horstas Žibas. Pasaulio LB seimo programos projektą pateikė V. Kamantas. Plačiai aptarti atstovavimo reikalai lietuvių gyvenamuose kraštuose. Tą klausimą gvildeno Gabrielius Žemkalnis.

Pokalbiai su svečiais

Beveik po 35 metų malonu buvo susitikti su Lietuvos prez. Valdu Adamkumi, jo žmona Alma. Gan ilgokai gvildenom įvairius klausimus. Esu gimęs lenkų okupuotame Vilniuje, gerai pažįstu tikrų lenkų būdą (ne sulenkėjusių Vilniaus krašto), lenkų klastą, iškėliau Punksko užkardos reikalus. Prezidentas užtikrino, kad artimiausiam susitikime su A. Kwasniewskiu jis "prispaus" Lenkijos prezidentą,

Lietuvių iškilmėse Vasario 16 gimnazijoje. Iš dešinės: Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS, ALMA ADAMKIENĖ, Lampertheim'o meras ERICH MAIER. Nuotrauka iš vokiečių spaudos

A+A

STASEI KANOPIENEI

mirus, liūdintį jos vyrą POVILĄ KANOPO, buvusį "Talkos" kredito kooperatyvo valdybos narį, dukrą, seseris bei visus kitus gimines skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame –

Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdyba, kredito komitetas ir tarnautojai

CHORISTEI

a.a. STASEI KANOPIENEI

mirus,

reiškiamo nuosirdžiai užjaučiantį jos dukrą su šeima, vyrui, sesutėms ir visiems jos giminaiciams –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

A+A

STASEI KANOPIENEI

mirus,

jos vyrą POVILĄ, dukrą AUDRĄ su šeima, seseris ir visus gimines gilaus skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame –

Aldona Čerškienė

Elena Kairienė

You could be calling **Lithuania** right now for only \$0.66 a minute!

That's right.
Only **\$0.66** a minute
EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL
ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria	\$0.34
Australia	\$0.19
Belgium	\$0.25
Denmark	\$0.25
France	\$0.23
Germany	\$0.24
Poland	\$0.49

NO contract
NO monthly fee
NO hidden cost
NO hassle
NO extra numbers to dial

WE ALSO OFFER GREAT RATES TO CANADA AND U.S.

CANADA	\$0.09
U.S.	\$0.15

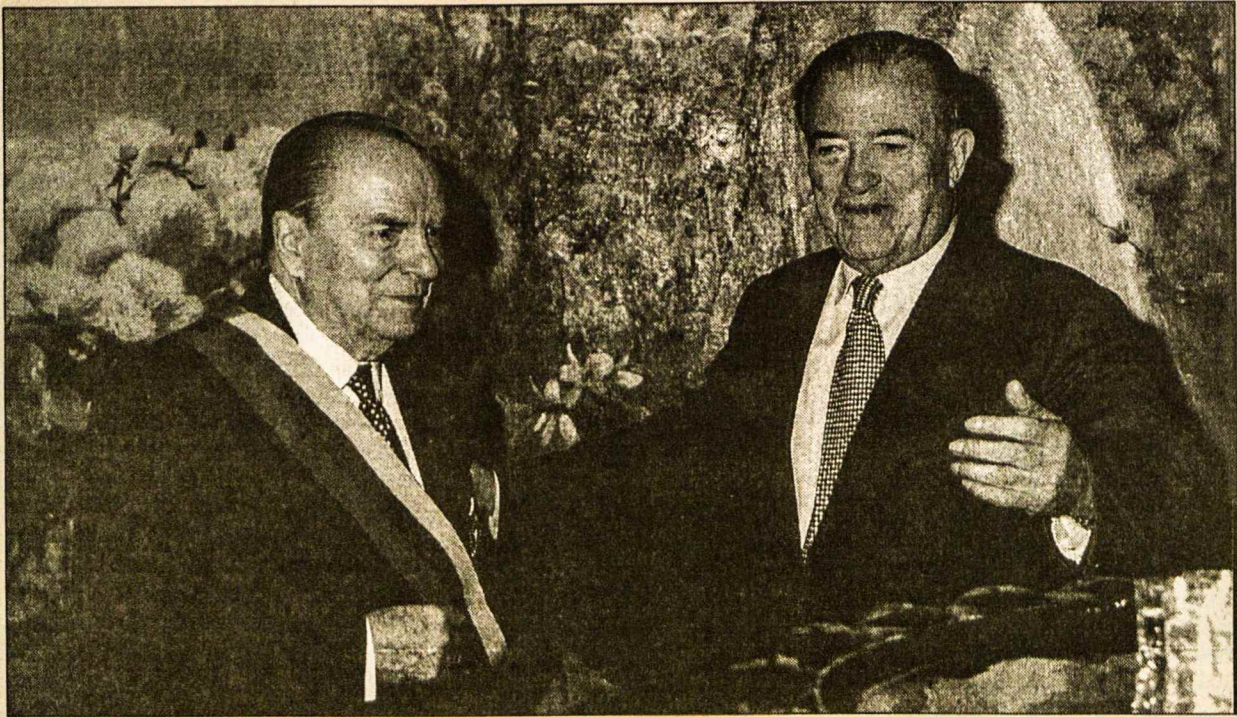
(Evenings and weekends)

Call us at: (416) 363-8894 or 1-800-567-8040

Altline Communications has been helping Canadians save on their long distance since 1990. Our full range of services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards and Internet Service.

ALTLINE
communications

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ont. M5H 1S3

Venezuelos užsienio reikalų ministeris dr. MIGUEL ANGEL BURELLI RIVAS pristato dalyviams aukščiausiu valstybės ordinu apdovanotą Lietuvos respublikos ambasadorių dr. VYTAUTĄ A. DAMBRĄ

Kraštas, kur Lietuva gerai žinoma

Ambasadoriaus dr. VYTAUTO DAMBRAMOS nuopelnai Lietuvai ir Venezuelai įvertinti aukščiausiu pastarosios žymeniu

FELIKSAS ZUBRAS, Caracas

Neseniai pavyko gauti video juostą vieno iškilmingo akto, oficialiai filmuoto Venezuelos Užsienio reikalų ministerijoje, "Casa Amarilia" rūmuose, 1999 m. sausio 18 d. Įvykis buvo Lietuvai svarbus, todėl jaučiu pareigą pasidalinti įspūdžiais.

Visai neseniai savaitinis žurnalas "Gran Clase" pateikė pluoštą spalvotų nuotraukų apie Lietuvos ambasadoriaus Venezueloje dr. Vytauto Antano Dambros apdovanojimą aukščiausiu Venezuelos valstybės garbės žymeniu "El Libertador" – išlaisvintojo Simono Bolivarą "Gran Cordon" pirmos klasės ordinu. Šiuo būdu Ordino taryba, vyriausybė ir Respublikos prezidentas norėjo išreikšti didelę pagarbą Lietuvai ir jos atstovui, įvertindami ir atsidėkodami už jo atliktą nepaprastą išliekančios vertės darbą.

Iškilmingame akte dalyvavo kelios dešimtys iškilų krašto asmenybių, jų tarpe užsienio ir vidaus reikalų ministrai, svarbiausi ministerijos pareigūnai ir kiti kviešti asmenys.

Pusę valandos trunkančios video juostos pradžioje pasirodo ministerijos initialai – MRE (Ministerio de Relaciones Exteriores), po to dekoratyviai suklestojus išlaisvintojo ordinas su valstybės trispalve – geltona, mėlyna ir raudona – juosta ir žvaigždė.

Ministerio kalba

Užsienio reikalų min. Burelli savo kalboje pažymėjo, jog šiuo apdovanojimu yra apvainikuojamas kelių dešimčių metų darbas, kovojant už jo pavergtos Lietuvos laisvę (visa jo šeima buvo ištremta į Sibirą), įtvirtinant savo valstybę Venezueloje ir pasaulyje. Ambasadorius yra vienintelis Lietuvos atstovas visoje Lotynų Amerikoje. Savo misiją jis vykde vedinas patriotizmo, o svarbiausia – savo tikėjimo. Iš tikro, jo kovoje ir visoje veikloje jį vedė gilus tikėjimas, energija spinduliuojas jo charakteris ir pastovi valia. Ambasadorius dr. Dambra atskleidė Lietuvą visoje didingoje savo istorijoje.

Ministeris didžiuldamasis sakė buvęs pirmas Venezuelos užsienio reikalų ministeris, jaučiąs pareigą padaryti oficialų vizitą Lietuvai, tuo pabrėždamas šios istorinės valstybės svarbą Europai ir pasauliui. Sakė buvęs Lietuvos respublikos preziden-

to apdovanotas Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu. Ten jis prisipažino, jog tik dėl meilės Lietuvai jautėsi vertas tokio apdovanojimo.

Ministeris sakė negalėjęs atsigėrėti ta šalimi ir jos žmonėmis: "Šalis – tikra grožybė, gamtos peizažai ramūs, žmonės puikūs". Aplankęs Vilniaus universitetą ir jo milžinišką didžios vertės biblioteką, šventoves ir kitas istorines sostinės vietas. Buvęs Trakuose, pažinęs krašto vidų, matęs Lietuvos kaimo veidą. Rumšiškęs padariusios didžiausią išpūdį jo gyvenime: sujaudintas regėjo, kaip lietuvių kaimas gyvena ir tebegyvena. Tauta, patyrusi tiek nelaimių, tiek iškentėjusi, išlikusi šviesi, nuostabi, heroiška ir giliai kata-likiška.

Visa tai esą atsispindi Vyto asmenyje. "Draugiškai mes jį vadiname 'Vytaas aeternus' – amžinasis Vytautas dėl jamė 'amžinai' rusenančios tėvynės meilės, pasireiškiančios didelėmis ir drąsiais darbais. Jį pažįstame kaip pasižymėjusį žurnalistą, intelektualą, diplomata, bet virš visa ko – kaip lietuvi, bet perstojo kėlusį Lietuvos vardą pasaulyje. Jis užsibrėžtą tikslą pasiekė. Todėl mes jį išskirtinai gerbiame: ne vien dėl draugiškumo ar protokolinių motyvų, bet ir dėl jo atliktų nepaprastų darbų. Vien savo diplomatinės veiklos metu ambasadorius reikordiniu greičiu siūlė ir derino eilę svarbių sutarčių, įvykdė daugelį projektų ir programų, o ambasada gyvuojanti vos šešeri metai. Jo asmenybės ir jo energijos dėka ši ambasada yra pati darbščiausia, pirmaujanti Venezueloje akredituotų valstybių tarpe. Šis ambasadorius, kaip niekas kitas, sugebėjo iškelti mažą, bet didingą Lietuvos valstybę, drauge parodydamas ir savo sielos didingumą".

Baigdamas kalbą, dr. Burelli Rivas sakė norįs su šeima aplankyti Lietuvą dar daugelį kartų. Apgailestaudamas jis suminėjo Lietuvos valstybės planus jį perkelti į kitą svarbią valstybę, kur Lietuva turi svarbių interesų. "Šiam šviesiam, savo nepaprastumu išsiskiriančiam heroiskam ambasadoriui išvykus, Venezuela kito jam prieglaudimo tikrai neturės. Jis pasėjo sėklą derlingoje Venezuelos žemėje, ir mūsų pareiga yra mokėti nuimti sunokusį derlių".

Ambasadoriaus žodis

Baigus ministeriui savo kal-

bą, įvyko ambasadoriaus apdovanojimas. Ambasadorius dr. V. A. Dambra savo žodyje apmėlė lietuvių tautos praeitį, sugretino lietuvių laisvės troškimą su Venezuelos didvyrio išlaisvintojo Simono Bolivarą skleidžiamą dvasia. Ambasadorius didžiavosi savo tėvynės istorija, reikė dėkingumą Venezuelai už Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės pastangų rėmimą, išskėlė ir paties ministerio Burelli talpą ginant Lietuvos bylą, net pasisakant apie ją televizijoje su sovietinio režimo atstovais. Ambasadorius dr. Dambra nurodė, kad socialinės komunikacijos srityje Venezuelos jam suteiktoji talka išsivijos lietuvių istorijoje neturi palyginimo. Pasidžiaugė aukščiausiu me vyriausybės lygyje įsteigta "Simono Bolivarą lietuvių-venezueliečių draugystės" sąjunga. Galiausiai prisiminė savo žmonos Undos Apolonijos Venezueloje atliktą tyli, bet efektyvų šalpos darbą, vadovaujant diplomatu žmonių grupei, kuri rūpinasi apleistais vaikais, paliegusiais seneliais, vėžio aukomis ir net raupsuotais. Kartą žmona pakvietusi į aplėistą ligoninę su šimtu raupsuotųjų. Jis pirmą kartą savo gyvenime juos palietęs savo rankomis. Ambasadorius pažymėjo: "Šiandien kiekviena šalis, be išimties, tebėra reikalinga šalpos ir gailėtingumo darbų".

Vaišės

Su "Lithuanian" degtine buvo pasiūlytas tostas ambasadoriaus garbei. Visi labai draugiškoje aplinkoje gyrė abi pasakytas kalbas ir iš eilės sveikino apdovanotąjį ambasadorių.

"Casa Amarilia" didžioje svetainėje min. Burelli surosė oficialius šampano pietus ambasadoriaus garbei. Juose dalyvavo 24 rinktiniai svečiai. Ir čia buvo keliama tostai už ambasadorių ir Lietuvą, – už Venezuelos Prezidentą, ministrą Burelli ir Venezuelą.

Iškilminguose pietuose dalyvavo ministerio ir ambasadoriaus žmonos Maria de Burelli ir Unda Dambravičienė, vidaus reikalų ministeris (antrasis asmuo valstybės hierarchijoje) dr. Asdrubai Agular Arranguren, valstybės min. dr. Raul Dominguez Castellanos, užsienio reikalų viceministeris amb. Carlos Ribero, prezidentūros vyr. patarėjas švietimui ir kultūrai dr. Rafael Ramon Castellanos, Teisingumo ministerijos gen. direktorius amb. Jorge D'Angelo Bruno, URM ministerio kabineto direktorė amb. Alida Rodriguez, URM generalinio direktorato direktorė-koordinatore amb. Carmen Martinez de Grijalva, gen. direktorato daugiašalių santykių dept. direktorė amb. Adriana Pulido, Europos reikalų direktorius amb. Jose Lopez Contreras, juridinio dept. direktorius amb. Roger Yepez, tarptautinių ekonominių santykių direktorius amb. Norman Pino, ministerio privati asistentė Angelina Risquez ir kiti. Lietuvos ambasada atstovavo ministerė patarėja dr. Hilda Griškevičienė.

Apdovanojimo iškilmės buvo staugmena Lietuvos ambasadoriui, nes jis iš anksto apie tai nežinojo.

Lietuvai reikia politinės išsivijos tautos

Užplūdus antrajai sovietų okupacijai, tūkstančiai lietuvių buvo priversti pasitraukti į laisvus Vakarų. Tuometinė jų vadovybė paskelbė lietuvių chartą, kuria buvo nubrėžtas išsivijos kelias bei jos išsipareigojimai pavergtai Tėvynei ir įsteigta Pasaulio lietuvių bendruomenė. Lietuvių chartos 50 metų sukaktis buvo paminėta 1999 m. liepos 17 d. Vasario 16 gimnazijoje Vokietijos Huettenfeld'e, kur Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS pasakė atitinkamą kalbą. Čia pateikiama didžioji jos dalis. RED.

Prieš pusę amžiaus tvyrant netikrumui dėl ateities lietuvių Charta tapo mūsų laisvės ir tapatybės orientyru, patvirtinančiu mūsų dvasinę vietą, mūsų tautinę ir pilietinę savimone. Iškilus istorinei būtinybei, buvo dar kartą atsigręžta į pamatinius tautą kuriančius, saugančius ir tęsiančius veiksnius – kalbą ir istoriją, kultūros tradicijas ir tautinį solidarumą.

Taškai lietuvių išsivijos, lietuviškai kultūrai ugdyti buvo sukurta Pasaulio lietuvių bendruomenė. Ši organizacija, sutelkta bendrų tradicijų ir bendrų tautinių interesų pagrindu, atvirame demokratišame pasaulyje ieškojo ir atrado gyvybingų lietuvių raidos formų bei būdų. Steigtos ir remtos lietuviškos mokyklos, spauda, knygų leidyba, radijo laidos, sporto klubai, dramos ir operos teatrai, chorai, dainų ir šokių ansambliai, vaikų ir jaunimo organizacijos. Bendruomenės sukaupia patirtis, išmėginti darbo metodai išlieka šiandien reikalingi ir išsivijos, ir Lietuvos gyvenimui. Manau, kad išsivijos ugdyta asmens išsipareigojimo etika, tautinis solidarumas ir bendruomeniškumas tampa itin svarbiu dabartinės Lietuvos visuomenės, jos pilietinei brandai.

Išsivijos ir Tėvynės ryšys. Tiesioginis ir dvasinis. Jis buvo būtinas lietuvių išsivijai išlikti. Jis buvo reikalingas Tėvynės laisvei atkurti. Manau, kad ir dabartinės pasaulio šios ryšys nepapranda egzistencinės svarbos. Gyvybinga, kūrybinga išsivija gali ir turi būti įtakinga Lietuvos interesų gynėja. Stiprėjanti Lietuvos valstybė privalo tapti patikimu išsivijos kultūrinės gyvybės pagrindu.

Mykolas Krupavičius yra teigęs, kad "politinės išsivijos vaidmuo pasibaigęs tuomet, kai Lietuva atgaus savo nepriklausomybę ir kai vietoj išsivijos pradės kalbėti savo žodžiu Lietuvos valstybinės įstaigos". Laikas parodė, jog toks spėjimas nebuvo teisingas. Išsivijos vaidmuo išlieka itin svarbus ir šalies nepriklausomybę atkūrus.

Išsivijos organizacijos nuveikė didelį, istorinės reikšmės darbą kelis dešimtmečius keldamos ir gindamos Lietuvos laisvės idėją tarptautinėje plotmėje. Šiandien Lietuvai reikia politinės išsivijos tautos laisvei ir valstybės nepriklausomybei užtikrinti. Sėkmingai mūsų šalies integracijai Vakarų saugumo struktūras gali turėti įtakos ir Lietuvos žingsnis remiantis išsivijų bendruomenių balsais. Nuoširdžiai dėkoduamas krašto bendruomenių atstovams už ligšiolinę Lietuvos valstybei teiktą šios srities paramą, tokios paramos norėčiau prašyti ir ateityje. Manau, kad šiuo metu išsivija neturėtų atsisakyti kadaise priimtoms pilietinės pareigos – at-

stovauti Lietuvai pasaulyje, ginti jos interesus.

Lietuvai buvo ir lieka reikšminga išsivijos socialinė bei kultūrinė parama. Lietuvių ir Tautos fondų, išsivijų šalpos organizacijų bei privačių asmenų teikiama pagalba krašto žmonėms ir institucijoms padeda įveikti dabartinius materialinius sunkumus, skatina imtis reikalingų visuomeninių iniciatyvų. Esu tikras, kad Lietuvos partijoms skirtos išsivijos lėšos nemažai prisidėjo prie lietuviškos parlamentinės demokratijos sustiprinimo. Išsivijos mokslininkai ir kultūrininkai vien per pastarąjį dešimtmetį svariai įtakoję Lietuvos kultūros ir švietimo raidą. Atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas, Algirdo Juliaus Greimo, Marijos Gimbutienės, Vytauto Kavolio, Jono Mekio kultūriniai projektai – tai tik dalis šios įtakos pavyzdžių.

Ir vis dėlto jaučiu, kad daug išsivijos galimybių ir intelektualinių jėgų padėti Lietuvai dar lieka neišnaudotų, kad daugeliu galimybių nepajėgia pasinaudoti pati Lietuva. Ir atvirščiai – Lietuvos parama užsienio lietuvių švietimui ir kultūrai toli gražu nėra pakankama.

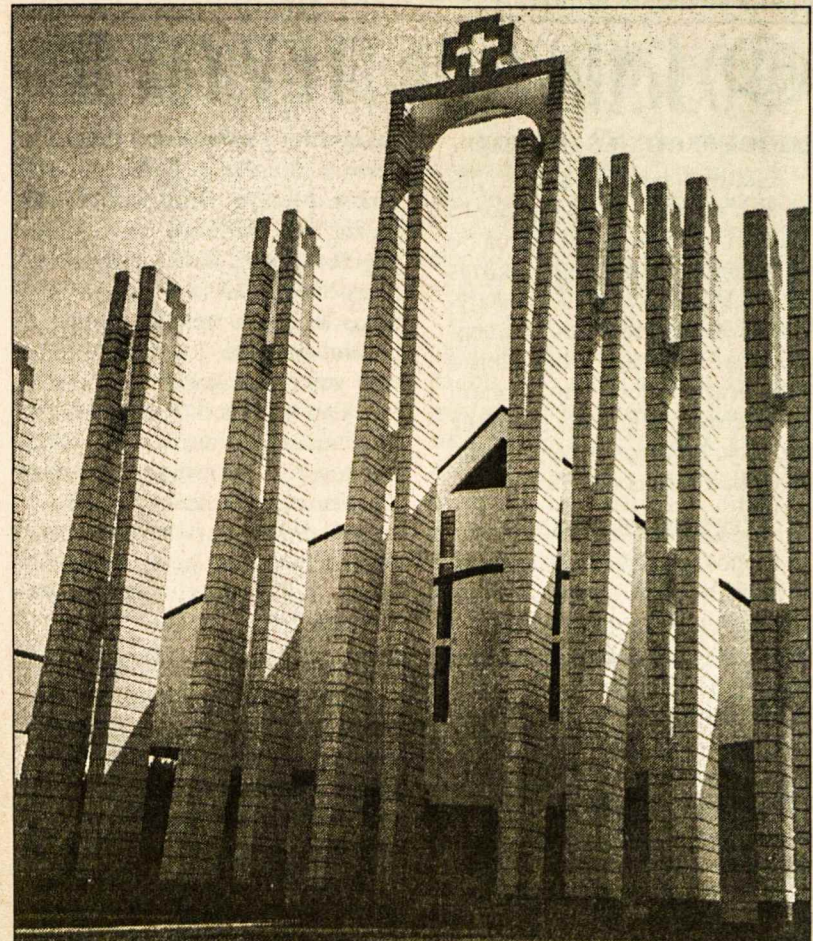
Išsivijai lieka svarbus uždavinys išlaikyti lietuvių – visų pirma, ugdyti, brandinti vaikų ir jaunimo lietuviškąją tapatybę. Derėtų ieškoti būdų, kaip efektyviau išsivijos švietimo reikalingas galėtų talkinti Lietuvos valstybės institucijos, aukštosios mokyklos. Žinau, kad per pastaruosius metus šioje srityje nemažai padaryta. Vis dėlto manau, jog užsienio lietuvių jaunimui daug plačiau duris turėtų atverti Lietuvos universitetai, o gal net ir gimnazijos. Tebėra neišnaudotos vasaros studijų ir kultūrinio turizmo Lietuvoje galimybės. Esu įsitikinęs, kad krašto valstybinės institucijos turėtų į darbą priimti kur kas daugiau Vakaruose mokslus baigusių išsivijos jaunuolių. Čia gerokai didesnį darbą galėtų nuveikti ir Lietuvos vyriausybės neseniai įsteigtas lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras.

Manau, kad kol kas nei Lietuvos valstybės, nei tradicinės išsivijos organizacijų pakankamo dėmesio nesulaukia naujieji lietuvių išsivijai. Mažai ką žinome apie tūkstančius iš Tėvynės Vakarų atvykusių žmonių. Būtu apmaudu, jei jų ir jų vaikų ryšys su lietuvių kultūra bei Lietuvos pilietiniu gyvenimu nutrūktų.

Pasaulio politinės permainos lėmė ir Pasaulio lietuvių bendruomenės pokyčius, jos veiklos plėtrą. Pagaliau ši organizacija tapo ir tikrųjų Pasaulio lietuvių bendruomenę, jungiančią ne tik Vakarų, bet ir pokomunistinių Rytų lietuvių – ir išsivius, ir tremtinius. Jau keletą metų Bendruomenės atstovybė prasmingai veikia Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose. Manau, kad ir pirmosios, ir dabartinės Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovų kelionės į tremties vietas, viešnagės pas Sibiro lietuvių turi simbolinę prasmę. Bet vien ja nederėtų pasitenkinti.

Esu įsitikinęs, kad Lietuvos valstybė galėtų būti kur kas dėmesingesnė Rytų kraštų lietuviams, tremtiniams, jų vaikams ir anūkams. Talkindami jiems, be-

(Nukelta į 4-tą psl.)

Naujai pastatytos Elektrėnų šventovės kolonos, vaizduojančios 600 metų krikščionybės sukaktį Lietuvoje
Nuotr. K. Dubausko

Milijonai paminklams, ginklams, trupiniai varguoliams

Daug padaryta Lietuvoje per 10 metų, bet daug ir nepadaryta

DR. R. GAJUSKAITĖ

Jau 10 metų paskelbta nepriklausomybė, jau 10 metų priimti pagrindiniai įstatymai, orientuojantys Lietuvą į demokratijos kūrimą, tačiau visi manome – jau 10 metų vienaip šnekama, o kitaip daroma. Iki šiol negrąžinta žemė savininkams – dalis jų jau spėjo ir numirti. Iki šiol savininkai neatgauna išlikusio turto, už tai "būsiami benamiai" išsikovoję privilegijas iš mokesčių mokėtojų kišenės. O mūsų valstybė, kaip "gerais sovietiniais" laikais, nemokamai naudoja šiuo turto ir žemę.

Panaši padėtis visuomeninio gyvenimo srityse. Ir jokios perspektyvos nematyti. O kaip pamatys, jei tie patys "buve ir neprazuve", dabar jau tapę "valdininkais", gali puikiai gyventi iš biudžeto lėšų ir toliau dirbdami jiems taip gerai pažįstamą skirstymo darbą.

Ištrigusi reforma smukdo pragyvenimo lygį. Prasidėjo streikai ir piketai prie seimo ir vyriausybės. Piketuoją smulkūs verslininkai ir žemdirbiai, piketuoją darbininkai ir pensininkai. Buvo pasirodę streikuoti ir medikai, nes reformų alfa ir omega – lėšos, skiriamos ne sveikatai, o karui. Krašto apsaugai 60% buvo padidintos lėšos, o ne medikams, nors buvo žadėta pakelti atlyginimus iki 30%. Kaip galėjo padidėti gydytojų atlyginimai 30%, jei biudžete tam lėšų duota tik 4% daugiau? Gydytojų atlyginimai taip ir liko sovietmečio valtytos algelės dydžio – vidutiniškai po 800 litų. O tuo tarpu paprastai sekretorei (dabar mandrai referente vaidinamai) skiriama 2000 litų algos. Jau nekalbant apie dešimt tūkstantines valdininkų algas. Šie valdininkai dar svarsto būtinumą nustatyti medikų atsakomybę už paciento sveikatą ir gyvybę.

Jau dabar dėl lėšų atokos uždaromos slaugos ligoninės, o kitiems milijonų vienai kitai piliai atstatyti, keli milijonai kokiame paminkliniam stulpui, ne žmogui, kuris plikomis rankomis grynė Tėvynę sausio 13-ją, o tankams ir patrankoms. Kad į ŠAS priimtų su visu Trojos arkliu – Kaliningrado karinė base, baltiečių žemėje mūsų pigia elektra ir mėsa išlaikoma. Ne invalidadams pagalba, kurie turi tas pačias žmogaus teises, bet grynai sovietinei "pakasūchai" – representacinių vietų restauravimui. Tuo pačiu metu mūsų neigaliosius ta pati Europa šelpia padėvėtais akiniais, invalidų vežimėliais ar net lazdelėmis... Ir taip jau 10 metų.

Ar netrūks kantrybė, ar nesusijungs medikai su savo pacientais? Ar neateis jie su visais savo ramentais, vežimėliais ir pasenusiais protestais pačiu nepatogiausiu Europos sąjungos vizitatorių viešnagės metu ir parodys savo 10 metų senumo žaidžias bei pareikalaus prioritetų sveikatos apsaugai? Juk kreipėsi į Europos institucijas kaliniai ir laimėjo! Kreipėsi nelegalai ir laimėjo. Kreipėsi net... lytinės orientacijos mažumos ir... laimėjo. Nors jų padėtis 2-9 kartus geresnė nei ligonių ar invalidų.

A+ SOFIJAI BRUŽGIENEI mirus,

jos vyrui VACLOVUI, šaulių kuopos nariui, reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa

Buvusiai moterų šaulių skyriaus vadei a.a. STASEI KANOPIENEI mirus,

jos vyrą POVILĄ, buvusį šaulių kuopos vadą, nuoširdžiai užjaučia –

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa

MYLIMAI DRAUGEI

A+ BIRUTEI AUKŠTAITIENEI

mirus,

reiškiu nuoširdžią užuojautą jos vyrui JONUI, sūnams – JONUI ir PAULIUI su šeima bei visiems giminėms Lietuvoje –

Valerija Gustainienė,
St. Catharines, Ont.

A+ ANTANĄ PRANCKEVIČIŲ,

buvusį pensininkų klubo vicepirmininką, pašaukus į Viešpaties namus, giliai pergyvename jo netektį ir nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną STASĘ, jo vaikus su šeimomis – RAYMOND, RON, LILLIE bei visus artimuosius –

Hamiltono pensininkų klubas

ILMAMEČIAM CHORISTUI

A+ LIUDUI MONSTVILUI

atsiskyrus iš šio pasaulio,

nuoširdžiai užjaučiame velionies žmoną ADA, sūnų VIDĄ, dukras AURELIJĄ ir RŪTĄ bei jų šeimą, ir kartu liūdime –

Išganytojo parapijos choristai

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJOS PROGINĖS MONETOS

Lietuvos banko valdyba liepos 8 d. nutarė nuo rugpjūčio 16 d. išleisti apyvartai vieno arba 50 litų progines monetas, skirtas Baltijos kelio 10-mečiui. Nustatyta, kad 50 litų monetos pardavimo kaina bus 90 litų ir bus išleista 4,000 tiražu. Vieno lito monetų bus išleista milijonas, maždaug tiek, kiek Lietuvos gyventojų dalyvavo Baltijos kelyje 1989 m.

KONTROLĖS TYRIMAI

Liepos pradžioje Valstybės kontrolė, baigusi tyrimą Vidaus reikalų ministerijoje (VRM) atskleidė premijų dalybą valdininkams ir pareigūnams. Buvusiai ministerijos sekretorei už 1999 m. pirmojo ketvirčio darbo rezultatus ir šv. Velykų progą buvo skirta 9,000 litų, po 7,000 litų departamentų vadovams ir kai kurių "centrinio aparato" darbuotojams. Panašias sumas (6825 Lt.) gavo viceministeriai, kitų VRM vadai – mažesnes sumas. "Valstybių laikraštis" paskelbė, kad VRM besidalinant tūkstantinėmis premijomis, policijos komisariatuose "policininkai buvo priversti rašyti pareiškimus, kuriuose "patys prasė" sumažinti savo atlyginimus", o tie atlyginimai dažnai nesiekė net 1000 Lt. "Policininkams nesumokami pinigai, priklausantys už dirbtus viršvalandžius, jau keli mėnesiai neatlyginami už naktinį darbą." Pasklidus šiai žinia, VRM vadovybė pažadėjo sumažinti ministerijos bei departamentų vadovų algas.

KRIZĖS PADARINIAI

ELTA skelbia, kad Rusijos krizė labiausiai pažeidė Lietuvos gamybą, perdavimo pramonę bei transportą. Jų apimtys per pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo atitinkamai 27.3%, 9.1% ir 21.8%. Statistikos departamento duomenimis, per pirmąjį š. m. ketvirtį žemės ūkis patyrė 77 mln. litų, o perdavimo pramonė – 368 mln. litų nuosmukį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu.

ATIDENGAS PAMINKLAS

Liepos 18 d. Molėtų rajone, Dubingiuose, atidengtas paminklas Armijos kraujo aukoms. Priešimintos 1944 m. birželio 23-sios

naktį Armijos kraujo aukoms vykdytos lietuvių skerdynės Dubingiu, Inturkės, Molėtų, Bijutiškės, Giedraičių bei Sužionių apylinkėse. ELTA skelbia, kad Lietuvos vyriausybės sudaryta komisija Armijos kraujo veiklai Lietuvoje įvertinti nustatė, jog Rytų Lietuvoje veikė Armijos kraujo Vilniaus apygardos daliniai, bendradarbiaudami su naciais, prievarta kėsinosi į Lietuvos teritorijos vientisumą, terorizavo ir žudė nekaltus civilius gyventojus, daugiausia lietuvius, jų etninėse žemėse, jų valstybėje vykdydami tautžudystę.

DAUGIAU MOKOSI

Statistikos departamento duomenimis, 1998-1999 mokslo metais Lietuvos švietimo įstaigose mokėsi 746,000 vaikų ir jaunuolių. Bendrojo lavinimo mokyklose mokslievių skaičius padidėjo 15,000 nuo praėjusių mokslo metų, o visose institucijose besimokančių iš viso padaugėjo 29,000. Paskutiniaisiais mokslo metais mokėsi 97.7% nuo 7 iki 10 m. amžiaus vaikų. Tad tik 2.3% nelankė bendrojo lavinimo mokyklos. O privačiose mokyklose besimokančių skaičius nuo 1993-1994 m. padaugėjo daugiau kaip 5 kartus, dabar sudaro 0.7% visų mokslievių.

SULAIKYTA KONTRABANDA

BNS skelbia, kad pasienio policijos pareigūnai Lietuvoje sulaukė du Gudijos piliečius, kurie automobiliu vežė daugiau kaip 200,000 JAV dol. ir 200 g aukso, iš viso arti milijono litų vertės kontrabandą. Jei automobilyje paslėptas pinigų būty deklaravę, keleiviai nebūtų pažeidę įstatymų. Jie uždaryti Šalčininkų rajono policijos komisariato areštinei.

KALTINA TAUTŽUDYSTĘ

Lietuvos generalinė prokuratūra iškėlė baudžiamąją bylą išeivijos lietuviui Antanui Gudeliui, kuris įtariamas karu nusikaltimais bei tautžudyste, rašo "Lietuvos aidas" (nr. 139). Prokuratūra turi duomenų, kad 1911 m. gimęs A. Gudelis nacių okupuotoje Lietuvoje per 1941-ųjų liepą dalyvavo šaudant civilius krašto gyventojus, tarp kurių buvo ir žydų. Jis taip pat įtariamas tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymu. Surinkta medžiaga papildė nacių nusikaltimus tiriančio Simono Wiesenthalio centro pateikti duomenys. Manoma, kad A. Gudelis šiuo metu gyvena Australijoje.

BANKAS ŠVENTĖ SUKAKTĮ

Lietuvos taupomasis bankas, didžiausias ir seniausias visame krašte, rugpjūčio 4 d. minėjo savo 80 metų jubiliejų, praneša ELTA. Įsteigtas 1919 m. Taupomajam bankui 1990 m. buvo suteiktas valstybinio banko statusas. Bankas sukūrė plačiausią tinklą iš 366 padalinių. Jo turtais sudaro 3.2 bln. litų arba 33% komercinių bankų turto. RSJ

OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 1531 Mosley St.,
 Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0
 Parduoant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 Ji mielai jums patars.
 Darbo tel. 705-429-2121
 Elektroninis paštas: salvait@lynx.org
 Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

Iš Mičigano "National Guard Camp Grayling" vykusį tarptautinių pratybų, kuriose dalyvavo daliniai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Kanados ir JAV. Nuotraukoje – Lietuvos kariai, dalyvavę pratybose po užbaigimo iškilmių su būreliu Mičigano lietuvių 1999.VI.25

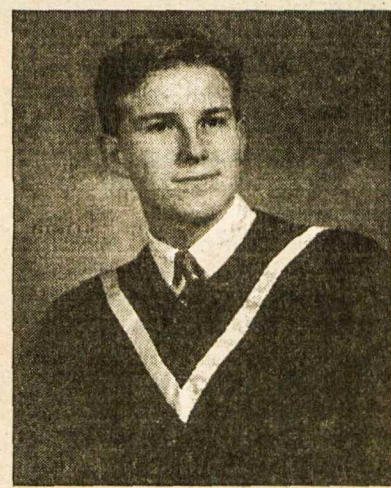
Hamilton, Ont.

A.A. STANISLOVOS KANOPIENĖS atminimui aukojų *Vaikų dienos centrui Lietuvoje*: \$40 – A. V. Adomoniui (Oakv.); po \$20 – P. V. Lukošiai, J. Z. Rickai, J. Deveikiui; \$10 – B. Stončiui. *Senelių prieglaudoms Lietuvoje*: \$25 – G. J. Kazemėkai; po \$20 – J. M. Gimzauskai, V. V. Beniušiai, S. Bartusevičienė (Missis.), L. Stukienė, P. Z. Sakalai, A. V. Adomoniui, M. Ribienė, Ald. Kazemėkienė; \$10 – B. Stončiui. Vaikų dienos centro komiteto veiklai paremti \$25 aukojų Alb. Rimkienė.

Už aukas dėkingas VDC k-tas.

A.A. Jono Šimkaus atminimui, užjaušdami žmoną Nijolę ir šeimą, *"Pagalba Lietuvos vaikams"* aukojų: \$20 – L. R. Šniuoliai, V. Šniuolienė; a.a. Mykolo Janilionio atminimui \$10 aukojų M. Chorolavičienė; a.a. Petro Volungės metinės prisimenant \$50 aukojų žmona Aldona; a.a. Prano Kalvaičio atminimui \$100 aukojų žmona Stefanija.

A.A. Stasės Kanopienės atminimui, vietoj gėlių, užjaušdami vyrą Povilą ir artimuosius, aukojų: \$25 – A. Rimkienė; \$20 – T. J. Andriukaičiai, E. Bajoraitienė, E. V. Bilevičiai, E. K. Gudinskai, D. M. Jonikiai, J. J. Kažemėkai, O. Linčiauskienė, A. Mikalauskienė, A. F. A. Po-

JONAS LAANSOO,

baigęs 4 metų studijas Western universitete, Londone, įsigijęs tikslųjų mokslų (science) bakalaurą laipsnį su pagyrimu, įstojo į Toronto universitetą, kur sieks magistro laipsnio. Numato studijuoti mediciną. Jonas daugelį metų dirbo Vasagoje "Kretingos" šeimų stovykloje, lankė lietuvišką šeštadienį mokyklą Toronte, Delhi ir Londone, šoko tautinius šokius, dalyvavo tautinių šokių šventėse Čikagoje, uoliai tarnaudavo Mišioms Šiluvos Marijos šventovėje. Jo pasiekimais džiaugiasi mamytė Nijolė, brolis Petras ir močiutė-globėja Salomėja Pargauskienė ir nuosirdžiai linki jam sėkmės ateityje.

Grupelė vaikų, kuriuos maitina Kauno arkivyskupijos "Caritas" skyrius

DRAUDIMAS
 4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1
RAMŪNAS (RON) VANAGAS
 "Take Two Advantage"
 planas sujungia namo ir automobilio draudimą, sumažina Jūsų įmokas
 Darbo tel.: 905 502-6297
 Namų tel.: 416 621-1261
 "Cell": 416 825-4503
 NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

Cambridge, Ont.

ALDONAI IR ANTANUI LAUGALIMS gimines, draugai ir kaimynai surengė staigmeną, persikėlusius į naujus savo namus, 54 Kerwood Dr., Cambridge, Ont. Suvažiovo svečių iš Hamiltono, Kitchener, Cambridge ir kitur. Jų tarpe buvo ir Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, palaiminęs šį naująjį pastatą ir jo šeiminius. Tėvynės sąjungos Hamiltono ir Niagaros pusialio pirm. P. Šidlauskas, pakėlus šampano taures, palinkėjo naujakuriams viso gero. Svečiai sugiedojo "Ilgiausių ir svečiausių metų". Buvo sudėta \$200 savininkams kaip bendra dovana.

Šeiminkai padėkojo už staigmeną ir linkėjimus, o jiems skirtus pinigų paukojo Tėvynės sąjungai prašymai, kad tie pinigai būtų panaudoti ateinančiuose savivaldybių ir seimo rinkimuose Lietuvoje. Pasiųsine svečiai skirstėsi namo, dar kartą Aldonai ir Antanui palinkėjo daug sėkmės naujuose namuose. LP.

West Yarmouth, MA

JUOZAS KUCINAS, savo šeimos, giminių bei draugų ratelyje š. m. rugpjūčio 1 d. atšventė amžiaus 90-metį. Pokylis įvyko sukaustuvininko dukters Rimos ir Jono Bačanskų namuose, Mashpee, MA. Šios džiugios šventės proga susilaukta sveikinimų, linkėjimų bei dovanų. JAV LB Cape Cod'o apylinkės vardu sveikino pirmininkė Regina Petrutienė. J. Kucinas, jurbarkietis, iki 1944 m. buvo Aukštadvario girininkas. Vokietijoje kurį laiką dirbo miškininku, po karo – anglų zonoje DP globos įstaigose. JAV-bėse su šeima įsikūrė Brocktone, MA, vėliau apsigyveno Cape Cod'e. S.

Ottawa, Ont.

PAGALBA ALKANIEMS LIETUVUJE. Otavos lietuvių įvairiomis progomis aukoja Kauno arkivyskupijos "Caritas" išlaikomoms vargšų valgykloms. Neseniai iš "Caritas" reikalingi vedėjai O. Virbašūnės gauta padėka Otavos lietuviams. Savo laisrę ji rašo: "Šiuo metu Kauno mieste maitiname apie 1000 vargšų ir 150 Vytauto Didžiojo universiteto studentų. Turime 4 maitinimo punktus, kur kasdien gauna maistą 184 pagyvenę žmonės iš 4-rių Kauno parapijų. Sunki šalies ekonominė padėtis išaukė naują reikšmę – auga elgetujančių vaikų skaičius. Tad Kauno arkivyskupijos "Caritas" savaitgaliais maitina 188 miesto vaikus. Yra įkurti 2 vaikų dienos centrai, kur kasdien maitinami ir globojami 72 vaikai... Mes labai vertiname tai, kad Jūs suprantate mūsų padėtį ir esame dėkingi už Jūsų kilnią paramą". ("Pagalba alkaniams Lietuvoje" Otavos skyriaus komitetas: Gintaras Mitalas, Irena Priščeponkienė ir Viktoras Priščeponka). vip

Lietuvai...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

je, kaip ir už Lietuvos gyvenantiems etninių žemių lietuviams, turėtume testuoti ir plėtoti jau prieš kurį laiką pradėtą bendrą Lietuvos valstybinių, visuomeninių institucijų ir Pasaulio lietuvių bendruomenės darbą.

Gyvename sparčiai kintančiame pasaulyje. Nuotoliai tarp jo kraštų ir žmonių nuolat trumpėja, sienos nyksta. Lietuva tampa atvira visuomene atviroje tarptautinėje erdvėje. Atrodo, kad ateityje ribos tarp Lietuvos ir išeivijos žmonių bus vis mažiau pastebimos. Bet Lietuvos laisvei, jos istoriniam išlikimui buvo ir visada bus reikalingas tautinis krašto ir pasaulio lietuvių solidarumas, laisvo asmens išpareigojimas savo Tėvynei, jos gerovei. Pasaulio lietuvių bendruomenės veikla šiomis nuostatomis nuosekliai rėmėsi, kas ištikimai gynė. Esu tikras, kad gins ir ateityje. Dėkodamas Jums visiems už nuveiktus kultūrinius, visuomeninius, politinius darbus, džiaugdamasis maloniais šiandienos rūpesčiais, su Bendruomenės ir Tėvynės ateitimi sieju gražiausias viltis. Manau, kad jas įgyvendindami esame bendraminčiai ir bendradarbiai. Esame Pasaulio lietuvių bendruomenė.

Su glia ir nuosirdžia pagarba sveikinu visus išeivijos lietuvius, kiekvieną iš Jūsų su jubiliejine Lietuvių Chartos švente.

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc,Phm
☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniams)
☐ Nemokamas vaistų pristatymas
☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautos fondo raštinės patalpose, Bruklne, NY, birželio 22 d. posėdžiavo Tautos fondo (TF) taryba. Posėdį pradėjo TF tarybos pirm. J. Vilgaly, kartu pasveikindamas dvi naujas tarybos nares – dr. N. Bražėnaitę-Paronietę ir R. Žukaitę. Jis savo pranešime džiaugėsi sėkminga valdybos bei tarybos veikla, TF valdybos pirm. A. Vedeckas supažindino tarybą su nauja valdyba, kurią sudaro pirm. A. Vedeckas, vicepirm. V. Steponis, sekr. A. Katinienė, išd. D. Banaitis, reikalų vedėja – V. Penikienė ir ypatingiems reikalams – A. Mackevičienė. Jis taip pat paaiškino apie Lietuvos mokslievių apdovanojimą. Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija bei TF atstovybė Lietuvoje atrinko iš visų Lietuvos apskrčių 150 abiturientų ir mokslo metų užbaigimo progą juos apdovanojo premijomis. Mokslieviai turėjo parašyti ir rašinėį temą "Lietuva ir aš".

Šių metų rudenį bus surengtas TF vėjus. Jo nariai ir rėmėjai bus kviečiami globoti savo pasirinktą mokyklą Lietuvoje. Aukotojai taip pat bus prašomi prisidėti prie užmojo aprūpinti Lietuvos aukštąsias mokyklas profesiniais žurnalais. Bendradarbiaujant su Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija bei Lietuvos gyventojų genocido centru, organizuojamas Lietuvos mokslieviams konkursas tema "Laisvės ir kantių kelias". Norima paskatinti Lietuvos mokslievius domėtis patikintų laikų Lietuvos kančios istorija. TF paramos skirstymo komisija, peržiūrėjusi gautus prašymus, siūlė paskirti: \$4,750 stipendijoms, \$9,500 demokratizacijai, \$19,300 Lietuvos kančių istorijai, \$7,300 jaunimo organizacijoms, \$3,000 kultūriniais reikalams, \$12,500 spaudai, \$30,750 švietimo reikalams, \$30,000 konkursui "Laisvės ir kantių kelias", iš viso – \$117,100.

Urugvajus

Urugvajaus lietuvių kultūros draugija liepos 5 d. išsirinko naują valdybą: pirm. St. Tamošiūnas, vicepirm. Pr. Dobilavičius, sekr. D. Leonavičius, išd. J. Šleivys, jaunimo reikalams – N. Vėlo ir nariai – St. Goda, M. Cabrera. Urugvajaus lietuvių biuletenyje "Žinios" nr. 27 džiaugiamasi, kad pusę valdybos yra nauji žmonės, o pirmininkauti sutiko St. Tamošiūnas, turintis gerą organizacinį patyrimą. Laukiama iš naujos valdybos naujų darbų. Taipgi "Žinios" nusiskundžiama, kad mažai tautiečių lanko lietuvių pamaldas. Buvę laikai, kai tautiečiai per pamaldas pripildydavę šventovę, o dabar galima juos lengvai suskaičiuoti. Senesnioji karta iškeliavo ir iškeliauja į amžinybę, o jaunieji esą nerūpi tikėjimas.

Australija

A. a. Aloyzas Stakaitis birželio 21 d. paliko staiga savo artimuosius, kai šie rengėsi švesti jo 80-jį gimtadienį. Velionis gimė 1919 m. birželio 21 d. Poviliškių kaime, Gruzdžių valsč., Šiaulių apskr. Šeima anksti neteko tėvo. Aloyzas tada turėjo palikti klasės suolą ir padėti motinai ūkininkauti. Iš Vokietijos 1949 m. atvyko į Australiją (vėliau motina ir sesuo) ir apsigyveno Adelaidėje. Buvo veiklus savo bendruomenės, parapijos narys, ypač pasižymėdamas savanoriškais darbais. Dalyvavo visuose bendruomenės bei parapijos renginiuose, taipgi dosniai rėmė ir pinigine.

mis aukomis. Ypač jautrus buvo Lietuvos našliai ir vaikams su negalia, dosniai šiam reikalui aukoję. Į laidotuves atvyko iš Melburno sesuo Morta Prašmutienė ir kiti gimnatačiai. Gedulines Mišias atnašavo kleb. kun. J. Petrakis. Per pamaldas giedojo sesutės Zita ir Birutė Prašmutaitės. Šv. Kazimiero parapijos vardu atsisveikino V. Balutis. Palaidotas Cheltenham kapinėse. Šeimos vardu atsisveikino Linas Prašmutas.

Italija

Popiežiniuose universitetuose Romoje šiais metais studijavo 40 lietuvių. Daugumą sudarė kunigai ir klierikai. Didžioji jų dalis taiggi gyveno Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje, kuriai vadovauja prel. Algimantas Bartkus. Birželio pabaigoje, baigiantis mokslo metams, trys Šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai – kun. Tomas Skrudupis iš Panevėžio vyskupijos, kunigai Darius Trijonis ir Saulius Damašius iš Telsių vyskupijos – įgijo pastoralinės teologijos licenciatą laipsnius. Pastarieji du grįžta į Lietuvą. Vysk. Antanas Vaičiūnas kun. D. Trijonį paskyrė Mažosios ir Didžiosios kunigų seminarijos prefektu bei šių seminarijų dėstytoju. Kun. S. Damašius paskirtas Telsių vyskupijos "Caritas" direktoriumi ir Telsių Šv. Mergelės Marijos ir Dangų Ėmimo parapijos klebonu, taipogi jis ketletą dalykų dėstys seminarijoje.

Du kunigai – Kazimieras Meilus iš Vilniaus arkivyskupijos ir Juozas Šiurys iš Telsių vyskupijos – Laterano universitete įsigijo kanonų teisės daktaro laipsnius. Kun. K. Meilus apgynė disertaciją apie Kat. Bendrijos provinciją, remdamasis Lietuvos Kat. Bendrijos provincijos istorija ir susilaukė aukščiausio įvertinimo. Kun. J. Šiurys apgynė disertaciją "Dovana būti kunigui" – tai projektas kunigų ugdymui Lietuvoje. Komisija jo darbą taipogi aukščiausiai įvertino ir net pasiūlė ištaisyti jį išspausdinti, kas retai pasitaiko. Kun. J. Šiurys paskirtas Telsių vyskupijos kancleriu, seminarijos dvasios vadovu ir seminarijos dėstytoju. Šv. Tomo universitete iš kanonų teisės licenciatą laipsnį įgijo kun. Gintaras Grušas iš Vilniaus universiteto, kun. Visvaldas Kulbokas Šv. Kryžiaus universitete įsigijo moralinės teologijos licenciatą laipsnį. Abu kunigai pasiliks Romoje ir sieks daktaro laipsnio.

Gudija

Minske birželio pabaigoje įvyko Gudijos lietuvių bendruomenės antrasis suvažiavimas. Jame dalyvavo, kaip skelbiama ELTOJE, Gardino, Pelesos, Apso, Breslaujos kraštų atstovai. Buvo pasidžiaugta vis labiau gerėjančia lietuvių švietimo ir kultūros veikla. Jau veikia dvi lietuvių vidurinės mokyklos, keturios sekmadieninės; dvielos mokyklose lietuvių kalba dėstoma kaip dalykas. Dar numatyta atidaryti lietuvių sekmadieninę mokyklą Lydoje. Lietuvių švietimo įstaigose darbuojasi apie pusę šimto mokytojų, taipgi daugėja mokinių skaičius. Visuomenės susidomėjimo pernai vykusiomis lietuvių meno ir kultūros dienomis, lietuvių dailininkų paroda. Gardine tautinių mažumų festivalyje lietuvių meno vienietai užėmė pirmą vietą. Gudijos lietuviai pagiedauja radijo laidų lietuvių kalba per valstybinį Gudijos radiją. Taipgi lietuviams rūpestį kelia pasunkėjus sienos perėjimas. Suvažiuoti išrinkta nauja Lietuvių bendruomenės valdyba su pirm. V. Tar-nauskaite.

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%	Asmenines nuo11.50%
santautos2.75%	neklm. turto 1 m.7.15%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius3.50%	• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
180 dienų indėlius3.50%	• Narių santautos
1 m. term. indėlius4.50%	apdraustos TALKOS
2 m. term. indėlius4.80%	atsargos kapitalu
3 m. term. indėlius5.00%	3 mil. dol. ir Kanados
4 m. term. indėlius5.10%	valdžios iki \$60,000
5 m. term. indėlius5.50%	sumos draudimu
RRSP ir RRRF	
(Variable)2.50%	
1 m. ind.4.50%	
2 m. ind.4.80%	
3 m. ind.5.00%	
4 m. ind.5.10%	
5 m. ind.5.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
 ♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦
 • \$12 už vieną kubinę pėdą.
 • Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
 • Prašom neruošti per sunkių dėžių.
 • \$18 pristatymas iki 31 kg.
 • Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
 • Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti
Genei Kairienei (905) 643-3334
 Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais
 Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
 Leonas Balaišis (Montrealio raj.) (514) 366-8259
 Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
 Bernardas Mačys (905) 632-4558
 Andrius Usvaltas (519) 773-8007

Du šimtai jaunimo džiugino tautiečius

Los Angeles jaunimo ansamblis "Spindulys" atšventė auksinę sukaktį

1999 m. birželio 27 d. Erdvioje "Hollywood Palladium" salėje ne vien tik "Spindulys", bet ir beveik visas Pietinės Kalifornijos lietuvių telkinys atšventė ansamblio veiklos 50-tąją sukaktį.

Apie 200 įvairaus amžiaus šokėjų ir dainininkų, Br. Budriūno "Ei, jaunystė" maršo garsų lydimi, atžygiavo į salę, žiūrovų garsiais plojimais sutikti. Po vėliau įnešimo sugiedoti JAV, Kanados ir Lietuvos himnų. Šventę pradėjo A. Nelsienė, LB Vakarų apyl. pirmininkė, trumpu žodžiu pasveikinusi "Spindulį" ir jo svečius: ansamblį "Gintarą" iš Toronto ir "Grandį" iš Čikagos. Sveikino ir gen. Lietuvos konsulas V. Čekauskas.

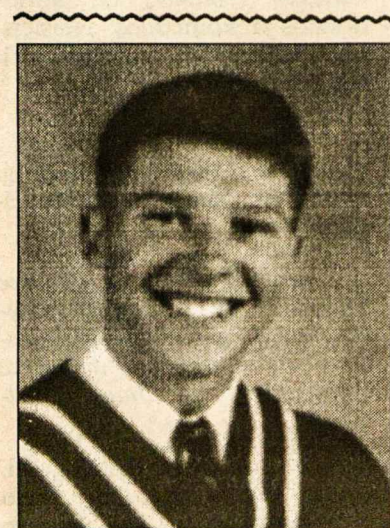
Gautas iš Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimas užbaigtas: "Telydi kiekvieną iš jūsų žiūrovų šypsenos ir gražius žodžius. Tegu dar ilgus metus gyvuoją "Spindulio" ansamblis mūsų visų džiaugsmui". Tikrai džiugu, kad po 50 metų iš mažos, 13 šokėjų grupės išaugo didžiulis sambūris.

Meninę programą pradėjo Šv. Kazimiero parapijos choras, diriguojamas V. Ralio, ir Jono Aro orkestras tradicine ansamblio daina "Šiandien mūsų šventė" (Ž. Bern. Brazdžionio, muz. Br. Budriūno). Po "Spindulio" sušoktos Kepurnės pasirodė lituanistinės mokyklos mokiniai "spinduliukai" su daina "Gintarėliai" (Ž. P. Lemberio, muz. G. Gudauskienės) ir 3 šokiais. Toliau "Spindulys" – su 3 šokiais ir liaudies daina "Tylus vakars"; Čikagos "Grandis" – su šokiais Žolynėlis, Gailingis ir Paplėštuodegis; Toronto Gintaras – su šokiais Mano protėvių žemė, Žalnierukas ir Kupolinis. Pirmoji programos dalis baigta "Spindulio" ir svečių bendru Malūnu.

Žiūrovai džiaugėsi jaunimo gausumu, gražiais šokėjų įėjimais ir sklandžiais išėjimais, kurių praeityje ne kartą pasigedome. Ypač išpūdingas Malūno išėjimas, kai į visas puses "sparnai" grakščiai išsisuko...

Antroji dalis pradėta "Spinduliui" atmintina daina "Kur giria žaliuoja" ir "Spindulio" keturių kartų (nuo "spinduliukų" iki veteranų) šokių Motinėle, obelėle. Sekė dar 8-ni šokiai ir pagaliau paskutinis Suktinis, kuriame sukosi visi šokėjai. Programai vadovavo Audra Nelsaitė-Narbutienė.

Iš abiejų pusių scenos buvo įrengti nedideli ekranai, kuriuose kalbų ar dainų metu buvo rodomos begarsės vaizduojamos – vaizdinė ansamblio istorija iš praėjusių švenčių. Buvo tikrai įdomu visiems prisiminti jaunystę... Ta naujovė įnešta Aloyzo Razučio, šios srities specialisto. Vaizduojamos parūpino Paulius Jasiukonis.

ARAS IGNATAVIČIUS, Žibutės ir Stepono Ignatavičių sūnus, ilgametis Toronto "Aušros" sporto klubo narys, sėkmingai baigęs "The Loomis Chaffee School", Windsor, CT, USA ir gavo akademinę bei atletinę (krepšinio) stipendiją testui studijoms "Aloysius College", Cresson, PA, USA

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Sukakties proga jaunimas išleido gražiai paruoštą ir įdomią programą-leidinėį su žiupsneliais iš praeities, svarbesniais įvykiais ansamblio gyvenime. Kai dar ne per seniausiai mes, gerokai subrendusio amžiaus lietuviai dejavom, kas bus po mūsų, kas rūpinsis mūsų spauda ir t.t., po šio jaunimo leidinio galim nustot rūpintis: jaunimas įrodė, kad moka ne tik šokti ir dainuoti, bet ir sugeba rašyti: pasinaudodamas naujomis techniškomis priemonėmis, programa redagavo labai patraukliai ir įdomiai. Viršelius piešė Rasa Matulaitytė-Hendrickson.

Šventės programą-leidinėį paruošė Valerija Baltušienė, Dana Dabšienė, Rasa Matulaitytė-Hendrickson, Regina Polikaitienė, Danguolė Varnienė. Redagavo Linas Polikaitis, Tadas Dabšys, Leonas Vaitaitis.

Didžiausia padėka už šios šventės pasisekimą tenka Danguolei Razutytei-Varnienei, kuri sugebėjo įtraukti jaunimą į darnų darbą, pasitikėjo jų sugebėjimais, pavedė jiems daug pareigų, kurias jie puikiai atliko. Daug darbo įdėjo LB "Spindulio" šokių mokytojai: Dana Augutė-Scola, Daiva Giežė-Jurgelevičienė, Sigitas Barysienė, Daina Žemaitaitytė, Jonas Bužėnas.

Šventės rengėjų komiteto pirmininkai: Tadas Dabšys, Linas Polikaitis, nariai: Rasa Matulaitytė-Hendrickson, Aloyzas Razutis, Kristina Dudor, Algis Mikuckis, Marytė Šepikaitė, Auris Jarašūnas, Audra Reivydienė, Leonas Vaitaitis.

Žiūrovų tarpe buvo ir amerikiečių, kurie žavėjosi mūsų tautiniais drabužiais, šokiais, dainomis. Stebėjosi, kad jaunimas laisvalaikį atiduoda kilniam tikslui – tradicijų, lietuviybės išlaikymui. Nustebo, sužinoję, kad ansamblių tarpe, be jaunikių ir mūšikų "spinduliukų" (lit. mokyklos mokinių) yra ir aukštąjį mokslą baigusiu – advokatų, inžinierių ir kt., kad visi dirba "tėvynės labui" be atlyginimo.

"Spindulio" įnašą į Amerikos lietuvių kultūrinį gyvenimą vertino ir sukakties proga raštu sveikino vysk. P. A. Baltakis, OFM, Stasys Sakalauskas, Lietuvos ambasadorius, Lietuvių tautinių šokių institutas.

Valerija Baltušienė

Triukšmingi jaunuoliai lėktuve

Lietuvačiai Kopenhagoje buvo išprašyti iš lėktuvo

EDVARDAS ŠULAITIS

Trys iš Vilniaus per Kopenhagą į Čikagą skridusieji lietuvaičiai buvo išprašyti iš SAS bendrovės lėktuvo, kai jie atsisakė atiduoti gerokai nuvertus alkoholio butelius ir nepaisė lėktuvo tarnautojos perspėjimo netriukšmauti.

Kai šie "drąsuoliai" nekreipė dėmesio į šį perspėjimą ir tęsė savo "puotą", buvo iškvieistas lėktuvo kapitonas. Tuomet mūsų tautiečiai nenoromis turėjo palikti perpildytą, Čikagon pasiruošę skristi lėktuvą.

Apie šį labai retai pasitaikantį įvykį papasakojo Čikagos priemenistėje – Downers Grove gyvenantis veiklus tautietis Anatolijus Milūnas, kuris pats labai jaudinosi dėl tų jaunuolių išsišokimų. Jis pats matė šį klaidingą įvykį, nes buvo to lėktuvo keleivis, liepos 8 d. grįžantis iš Vilniaus po malonių atostogų tėvynėje.

A. Milūnas teigia, kad jau skrendant iš Vilniaus į Kopenhagą lėktuvo priekinėje dalyje girdėjęs lietuviškai kalbančių jaunų vyrų keliama triukšmą ir garsų juoką.

Šiuos tris – 20-25 metų, trumpai kirptais plaukais, jaunuolius jis iš arčiau pamatė Kopenhagos oro uoste keleivių laukiamajame, skirtame į Čikagą skrendantiems keleiviams. Į tą salę mūsiškiai energingai įsiveržė, nešdamiesi du didelius butelius. Jie ten, atsidėję ant grindų, iš tų butelių pasikeisdami gėrė ir garsiai lietuviškai kalbėjo. Arčiau prie "puotautojų" sėdėjusieji žmonės paliko savo kėdes ir traukėsi toliau.

Vėliau, kai A. Milūnas, jo šeima ir kiti keleiviai (jų dauguma buvo nelietuviai) jau buvo

Los Angeles lietuvių jaunimo sambūrio "Spindulys", atšventusio 50 metų sukaktį vadovybė prie šventinio torto. Iš kairės: mokytoja Dana Seda, šventės rengėjų pirm. Tadas Dabšys, vadovė Danguolė Varnienė, kopirmininkas Linas Polikaitis, mokytoja Daiva Giežė-Jurgelevičienė. Žemiau: spinduliukai, susėdę į pavidalą 50 (1999.VI.27)

Aprašomi nykstantys Lietuvos kaimai

Apie juos jau surinkta daug medžiagos. Skelbiamas konkursas, skiriamos įvairios premijos

JULIUS AUKŠTAITIS.
Lietuvai pagražinti draugijos kancleris

Lietuvos kraštotyros draugija, Lietuvai pagražinti draugija ir "Valstiečių laikraštis" skelbia konkursą "Lietuvos kaimas XXI a. išvakarėse". Ši mintis kilo susirąšinėjant su Kanadoje gyvenančiu Broniumi Saulėnu, kilusiu iš Pavarenio kaimo Varėnos rajone.

Lietuvos kaimai ir jų žmonės XX amžiuje, o ypač jo pabaigoje, patyrė didelių permąnų. Kolektyvizacija, melioracija, žemės reformos sunaikino per 14, 000 kaimų. Nykimo procesas tęsėsi, nes kaime beveik nebėliko jaunų žmonių. Sunku pradėti ūkininkauti jaunoms šeimoms atgavus žemės nuosavybę.

Kraštotyros draugija 1990 m. kvietė rinkti duomenis apie

išnykusius ir nykstančius kaimus. Bibliotekininkai, kultūros darbuotojai, mokyklos, aktyviai dalyvavo šioje akcijoje. Kaimų istorijos, žmonių likimai, surašyti rankraščiuose, saugomi archyvuose. Dalis medžiagos paskelbta knygoje, "Valstiečių laikraštje", "Ūkininko patarėjyje".

Skelbdami konkursą, norime tęsti pradėtą darbą – kaimo istorijų rašymą, papildyti istorinė medžiaga iš įvairių istorinių leidinių ir archyvų bei žiniomis apie šiandienos kaimą, sukaupti medžiagą apie Lietuvos kaimą paskutiniaisiais dešimtmiais amžiaus metais.

Konkurse kviečiame dalyvauti kraštotyrininkus, Lietuvai pagražinti draugijos narius, kultūros ir švietimo darbuotojus, moksleivius, studentus ir visus, kurie gali rašyti.

Konkursas vyksta nuo šių metų gegužės 1 d. iki 2000 metų gegužės 1 d. Paruoštą konkursui medžiagą iki 2000 metų birželio 1 reikia pristatyti į Vilnių – Lietuvos kraštotyros draugijai (Trakų g. nr. 2) arba Lietuvai pagražinti draugijos centro valdybai (2006 Vilnius, Smolensko g. nr. 16). Konkurso darbai bus išdėlioti parodoje ir aptarti konferencijoje. Konkurso konferencijos dalyviai – kaimo istorijų autoriai, rėmėjai ir organizatoriai.

Atskirai bus vertinami suaugusių, studentų ir moksleivių darbai. Vertinant darbus bus atsižvelgta į surinktos medžiagos apimtį, išsamumą, sugebėjimą pateikti faktus, apipavidalinimą, iliustracijas (nuotraukų originalų pagedautina į rinkinius nedėti).

Konkursui galima pateikti ir knygas, išleistas 1995 - 2000 m. Geriausiai paruoštos medžiagos autoriai bus premijuojami piniginemis bei kitomis paskatinimo formomis. Piniginės premijos priklausys nuo surinktų lėšų šiam konkursui parengti. Daug lėšų šiam konkursui jau turime. Konkurso rėmėjai bus skelbiami spaudoje, radijuje, televizijoje. Rašant kaimo istoriją, bus galima pasinaudoti šiam tikslui paruošta anketa, tik siūlytume vieną ją nesivadovauti. Anketa tebūna tarsi istorijos planas.

Nors nuostatai ir anketa skirti šiuolaikinio kaimo istorijai rašyti, tačiau labai norėtume tuo neapsiriboti ir surinkti kuo daugiau žinių apie aprašomą kaimą. Pirmiausia, kiek yra kaimų apylinkėje, kiek nykstančių ir kiek jau išnykusių. Šie sąrašai apylinkėje yra.

1923 m. Lietuvoje vyko visuotinis gyventojų surašymas. Šiame surašyme yra išvardinti visi buvusių valsčių, kurių ribos yra panašios į dabartines apylinkių ribas, kaimai, jų pavadinimai, juose gyvenusių žmonių

skaičius. Turint prieškarinį surašymą, nesunku palyginti su dabartine būkle.

Svarbu aprašyti jau išnykusius apylinkės kaimus; jeigu tai sunku, aprašyti tik kaimyninius. Reikėtų išvardinti ten gyvenusių žmonių pavardes, pravarde, šeimos žmonių skaičių, kiek turėjo žemės ir kuo pasižymėjo kaimas. Reikia pasidomėti gal kas jau rašęs, o gal ir parašyta Jūsų aprašomo kaimo istorija. Aprašykite, kiek apylinkėje yra ūkininkų, jų kūrmosi sunkumus, kokio jie amžiaus, kieno žemę kuriasi. Įdomu, kokia ūkininkavimo kryptis: augina dekoratyvinius medelius, augina braškes, apynius. Kaip jiems sekasi verstis, kokios pagrindinės problemos, ką galvoja ūkininkai apie kaimo ateitį ir t.t.

Reikia pažymėti, kiek apylinkėje senoviškų kaimų, kurie tarpukario Lietuvoje neišsiskyrė į vienkiemus, kokia yra senosio kaimo struktūra, kokie išlikę seni pastatai. Aprašykite ir senus vienkiemus, kuo jie ypatingi: yra neperstatyti senų pastatų, sodyba gražiai tvarkoma, dekoratyviniais medžiais apsodinta, įkomponuota į kraštovaizdį... Jeigu kaime yra talentingų dainininkų, muzikantų, nagingų meistrų, neturinčių kur pritaikyti savo sugebėjimų, – aprašykite juos bei jų pastebėjimus.

Greitai švėsime Nepriklausomybės 10-metį. Kokie pokyčiai įvyko kaime per šį laikotarpį.

Kultūrinis gyvenimas kaime: ar patenkinamas, ko trūksta. Kas galėtų būti kitaip. Su kuo bendravote ir kokio amžiaus žmogus atsakinėjo į klausimus, ar priklauso nuomonė nuo amžiaus.

Šių dienų kaimo žmonės turi gilią senovines tradicijas, papročius, savitą gyvenimo būdą. Apie tai irgi turime rašyti. Paimkime, kad ir karo, pokario laikotarpį. Partizaninės kovos, žmonių trėmimai, artimųjų netektis palietė kiekvieną šeimą. Vėliau kolektyvizacija, prievartinis žmonių surašymas į kolūkių, paimti gyvuliai, pastatai, nusavinta žemė. Nors ir sunkus buvo laikas, tačiau vakarais vyko gegužinės pamaldos, jauni- mo suejimai, kaimo mokyklose vakarėliai...

Kokiais drabužiais, batais tada dėvėjo žmonės kaime. Audėjų menas ir jo perdavimas jaunimui. Maistas. Iš turimų sąvų produktų: pieno, mėsos, milto, bulvių aliejaus buvo gaminama įvairūs valgiai. Kokie patiekalai buvo ruošiami pusrūšiams, pietums, vakarienei. Pasninkų metui. Kuo vaišindavosi vestuvėse, krikštynose, atleidų metu, kuo pamylėdavo atvykusį svečią.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Tėviškės žiburiai • 1999. VIII. 17 • Nr. 32-33 (2579-2580) • psl. 5

Lietuvių užuovėja karui baigiantis

Vokietijos Eichstaett'o kunigų seminarija ir Rebdorf'o gimnazija prieš 50 metų

Prof. ALBERTAS STEPONAVIČIUS, Vilnius

Liepos 18, sekmadienį, kun. Augustinas Steigvilas, MIC, atnašavo šv. Mišias Rebdorf'o vienuolyno koplyčioje. Prieš 50 metų čia pat kaimynystėje esančio Eichstaett'o katedroje jis buvo įšventintas į kunigus. Dabar kun. Augustinas atšventė savo kunigystės sukaktį. Šios Mišios buvo skirtos ir Eichstaett'o lietuvių gimnazijai paminėti, kuri čia veikė iki 1949 m.

Baigiantis karui, kai 1944 m. Lietuvą jau buvo užėmusi Raudonoji armija, Eichstaett'e ir Rebdorf'e atsirado ypač daug lietuvių pabėgėlių. Rebdorf'e jie įstaigė gimnaziją. Joje mokytojavo Vytautas Žemkalnis (žymus architektas, Vytauto Landsbergio tėvas). Joje mokėsi daug dabar plačiai žinomų politikos, mokslo ir kultūros žmonių – užtenka jau vien paminėti prezidentą Valdą Adamkų, Algirdą Avižienį, brolius Mekus.

Eichstaett'e kunigų seminarijoje savo studijas tęsė ir čia buvo įšventinti iš Lietuvos pabėgę klierikai Augustinas Steigvilas buvo vienas iš to didelio būrio. Po įšventinimo jis kunigaugo Vokietijos miestuose, 1955-1959 m. toliau studijavo Romoje, o po šių studijų savo marijonų ordino buvo pasiųstas į Argentina, kur jau išgyveno 40 metų. Iš pradžių gyveno Buenos

Aires'e, o dabar – Rosario mieste, maždaug 300 km nuo sostinės. Jis Argentinos – lietuvių draugijos pirmininkas, laikraščio "Laikas" redaktorius.

Kun. A. Steigvilas iškilmes pradėjo lietuviškai, o jo kalbą čia esantiems vokiečiams vertė profesorius Alfredas Bammesberger'is. Vardu savo tėvynainių, kurie po karo rado prieglobstį Rebdorf'o pabėgėlių stovykloje, kun. Augustinas padėkojo vokiečiams už pagalbą. Vokiškai pasakytam pamoksle jis išskėlė susitaikinimo idėją. Šia prasme Eichstaett'as yra ne vien graži ir tikroviška pokario legenda lietuviams, bet ir naujos Europos kūrimosi pavyzdys. Sena, dar karo metais prasidėjusi istorija tęsiasi ir šiandien. Eichstaett'o katalikiškajame universitete profesorius Alfredas Bammesberger'is tęsia lietuvių kalbos studijas, palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos kalbininkais. Gimnazijos mokytojai ir mokiniai, Anneliese Bammesberger iniciatyva, bendrauja su Kauno jėzuitų gimnazija. Eichstaett'o kunigų seminarijoje stažuojasi kunigai iš Lietuvos (šiuo metu Arnas Abraitis ir Mindaugas Puidokas).

● Mirtis yra tada prasminga ir graži, kai ji ne mirčiai, o gyvenimui skirta. Kada tauta prieina tokią lemtingą kryžkelę: išlikti ar žūti, tautai turėtų pasirinkti gyvenimą, ne mirtį. (J. Aistis)

Išlydėjus Adomą Kalnėną

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Šv. Petro R.K. kapinės 1999 m. liepos 14 d., šalia jose daugelio palaidotų lietuvių, priėmė tėvynės žemės žiupsnelį su keliais gintarėliais ir a.a. Adomą Kalnėną, gimusi Vilniaus krašto Rimšės istoriniame miestelyje 1914 m. rugpjūčio 25 d. Teofilio ir Marijos Baгуšytės šeimoje.

Vilniaus krašto lenkų okupacijos 1920-1939 metais, velionis mokėsi Rimšės pradžios mokykloje (veikusioje jau 1877 m.) lenkų kalba. Protėviai buvę Zagorski. Šeimoje vyraujant lietuviškumui, pavardė tiksliai sulietuvinta į Kalnėną. Nors nebuvo galimybių siekti aukštesnio mokslo, Adomas puikiai kalbėjo lietuviškai ir tiksliai apvaldė lietuvišką rašytą kalbą. Jam teko tarnauti lenkų armijoje, bet liko ištikimas Lietuvai. Sovietų Rusijos armijai artėjant, Lietuvą teko palikti.

I Kanadą velionis atvyko 1947 m. iš Flensburgo DP stovyklos pokario Vokietijos anglų zonos, per Hamburgą amerikiečių karo transporto laivu į Kanadą miškų darbams. Baigęs šį įsipareigojimą, perėjo į "Canadian National" (CN) geležinkelio darbus. Jo albumas pilnas nuotraukų iš tų sunkių Kanadoje besikuriant dienų. Nemažai nuotraukų iš pereinamosios stovyklos Vokietijoje ir transatlantinės kelionės laivu.

Po CN Adomas atvyko į Kanados Londoną. Čia jam teko dirbti su didele pokario DP naujų ateivių lietuvių grupe, šalia Londono "Pond Mills" elektros tiekimo mazgo instaliacijos centro statyboje paprastu darbininku. Pagaliau perėjo į pastovų įstaigų valymo darbą "Gordon McEachern" ir po to – Edmundo Cicėno firmą, ligi pensijos.

Lietuviškoje veikloje velionis dalyvavo nuo pat atvykimo, ypač Londone, kur priklausė bevarde tautinių šokių grupei, įsteigta 1948 m. Pastarosios nuotrauka su Adomu priekyje puošia Jono Kardoelio redaguotas "Nepriklausomos Lietuvos" 1949 m. sausio 21 d. pirmąjį puslapį.

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

A.A. Adomas Kalnėnas
(1914-1999)

Iš Bavarijos Weidenau atvykus skautų veikėjui Leonardui Eimantui ir atsivežus ten gyvusius nuo 1946 m. Simono Daukanto vietininkijos vėliavą, jo atkurtose vietininkijoje Londone aktyviai dalyvavo Adomas, tapdamas skautu vyčiu.

Organizuotiems Kanados lietuviams persitvarkant iš "Tarybos" į "Bendruomenę", Adomas dalyvavo, pagal įsikūrimo datą, KLB pirmosios apylinkės (Londono) įsteigime. Taip pat buvo vienas iš anks- tyvųjų KL Fondo narių, rėmė ir dosnus buvo visoje lietuvių bendruomeninėje veikloje, priklausė Vilniaus krašto lietuvių sąjungai, vis augančiam (ir mažėjančiam) Londono pensininkų klubui. Buvo giliai religingas ir pamaldus, dosnus labdarai, ypač religinei. Velionis buvo tylios, ramios prigimties, tačiau nebuvo užsidaręs savo tautiniame kieme. Be savo tautinės lietuvių Šiluvos Marijos parapijos, dalyvavo vietinėse St. Martin of Tours ir Šv. Petro bazilikos parapijose, priklausė tretininkams. Buvo Kanados karių veteranų organizacijos narys.

Maždaug vienerių metų laikotarpį suimtas sunkios ligos, prižiūrimas, slaugomas savo bičiulio Zigmundo Uzdavio paskutinę savo gyvenimo savaitę praleido visų gal ir per daug lankomas Parkwood ligo- ninėje. Gyvybė užgeso liepos 12 d. ankstų rytą. Šeimos ir artimų gimi- nių neturėjo, tačiau ilga liudotųjų vilkstinė liudijo pagarbą jam.

Išlydėjo velionį gausios maldos Rožinio grupės, Šv. Pranciškaus draugijos, užprašytos šv. Mišios, aukos "Canadian Cancer Society" ir Kanados lietuvių fondui. Iškelia- vo velionis išgyvenęs beveik 85 metus amžiaus, poilsui pakilaus kapinių kalnelio aukštumoje prie paminklo su Aušros Vartų Marija.

Knygų rīskyia
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Pasaulinio masto festivalis

Vilniuje įvyko tarptautinis koncertų festivalis, trukęs ištisą mėnesį ir sutelkęs pasaulinio masto muzikus – kūrėjus bei atlikėjus

GENOVAITĖ GUSTAITĖ
Vilnius

Vilniaus festivalis

Lietuvos valstybinės filharmonijos generalinio direktoriaus Gintauto Kėvišo sumanytas, įgyvendintas šiame Vilniaus festivalis truko nuo birželio 2 iki liepos 6 d. Per tą laiką Vilniaus šventovėse, kiemuose, filharmonijos salėje įvyko koncertų, kuriuose dalyvavo, be Lietuvos, nemažai užsienio atlikėjų. Nors festivalio organizavimo tradicija nesena (šiemetinis tik trečias), bet jau spėjus tapti muzikinio gyvenimo įvykiu tiek mūsų, tiek pasaulio muzikų padangėje.

Tam pakanka prisiminti lordo Yehudi Menuhino laiško G. Kėvišiui žodžius: „.../.../ esu įsitikinęs, jog ši novatoriška ir vaizdinga (festivalio) programa sudomins daugelį muzikos mylėtojų iš viso pasaulio“. Laiške ypač palankiai atsiliepiama apie pabaigoje numatytą atlikti Gustavo Mahlerio „Dainą apie žemę“.

Ir prasmingiausia atrodo tai, kad šiemet „Vilniaus festivalis“ pasiekė viršūnę su „Das Lied von der Erde“. Šalia dalykiškų programos vertinimų laiške yra labai nuoširdžių žodžių, atskleidžiančių troškimą atvykti į Vilnių, dalyvauti. „Aš nepaprastai laukiu savo kasmetinio apsilankymo Vilniuje .../.../“

Toronto tautinių šokių „Atžalyno“ sambūrio jauniausioji grupė, šokusi „Delta Bingo“ salėje

Ūkininkų streikas, tapęs sukilimu

Prieš šešis dešimtmečius įvykęs vadinamasis suvalkiečių sukilimas liudininkų ir dokumentų šviesoje

VYTAUTAS VOLERTAS

Gerėjoms 1935 metų vasara. Mūsų apylinkėse ūkininkai, Lietuvos ekonomikai mažai svarbūs, bet dori Dūkijos, Seirijų valsčiaus žemdirbiai, savo tarpe pradėjo kalbėti apie keistą įvykį. Dar neturėjau pilnų 14 metų, bet jaučiau, kad vyksta kažkas svarbaus, gal net gąsdinančio. Esą važiuojantiems į turgus pastojamieji keliai, pjautomi grūdų maišai, laukan išliejamas pieninės gabenamas pienas, jei nepaklausoma kažkokių įspėjimų, negrįžtama atgal ir mėginama tęsti kelionę.

Vasara – didelių darbų metų laikas. Į turgus važinėti niekas nenori. Gaila žmogaus ir arklio. Jei būtina pririekiama, ši pareiga paliekama šeiminiškams. Tačiau visai be turgaus gyventi neišeidavo. Visada reikėdavo lito, o ūkininkai jį susigraibydavo tik turguje. Dėl nemalonių gandų žmonės susirūpino, nors mūsų apylinkėje nei kas kelius pastodinėjo, nei maišus pjauست.

Tasai įvykių, ūkininkų streikas, vėliau gavo Suvalkiečių sukilimo vardą. Apie jį „Lietuvių enciklopedijoje“ (LE, Bostonas, XXIX t., 241-242 psl.) randame nemažai žinių. Štai jų atpasakojimas, išleidžiant mažiau reikšmingas pastabas.

Enciklopedijos žinios

Jau 1934 rudenį ūkininkai rašė prašymus vyriausybei, kad sumažintų mokesčius, atidėtų skolų išreikalavimą, sustabdytų varžytynes. Kas tokią tragišką padėtį sukėlė?

Buvo pasaulinės krizės vėlyvas metas. Anksčiau bankai ūkininkams lengvai duodavo paskolas gerinti javų pamainoms, gyvulių veislėms, trąšoms pirkti, naujoms ūkio mašinoms įsigyti. Juk vyriausybė ragino žemės ūkio pažangą ir skatino skolų nevengti. Ūkininkai pasitiekė ir žemės ūkyje pažangą bėgte

Troškimas, deja, neišsipildė – lordas Yehudi Menuhinas mirė kovo 12 d. Festivalis buvo skirtas jo atminimui.

Didžiųjų linkėjimai

Renginio pasaulinė prasmė matyti ir Lietuvos prezidento V. Adamkaus, kitų valdžios vyrų sveikinimuose, linkėjimuose. Antai, linkėdamas jo dalyviams, rengėjams, klausytojams geriausios kloties, prezidentas padėjo kojo pirmiausia už pastangas skelbti Lietuvos vardą pasaulyje, taip pat „gausinti išmintį bei grožį tiek Vilniuje, tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje“.

Festivalio garbės pirmininkas ir seimo pirmininkas V. Landsbergis, apgailestaudamas mirtį didžio Lietuvos draugo Yehudi Menuhino, išreiškė vilčių, kad „jo pašaukimas .../.../ suartinti tautas ir vienyti jas muzikos dvasia“ išliks Vilniaus festivalio idėja ir kryptis.

I III tūkstantmečio išvakarių nuotaiką, gaubiančią renginį, atkreipė dėmesį festivalio valdybos narys, min. pirm. R. Pakas: „Čia skambanti muzika, lyg nepaprastas laiko tiltas, sujungia skirtingus amžius, kartas ir kultūras, praplečia pasaulio ribas“.

Festivalio valdybos pirmininkas ekspremjeras G. Vagnorius renginį pavadino tautiniu turtu, palinkėjo jam įrašyti „dar vieną garbingą puslapį į Lietu-

vos ir pasaulio muzikos istoriją“.

Pradinis koncertas

Dabar jau galima pasižvelgti, kad linkėjimai nenuėjo veltui, išsipildė. Tai parodė pats pirmas koncertas. Jame skambėjo lenkų kompozitoriaus ir dirigento, vieno žymiausių XX š. muzikų, K. Pendereckio oratorija „Septyneri Jeruzalės vartai“ – premjera Lietuvoje. (Ją atliko du mūsų chorai – muzikos akademijos mišrus ir aklyjų draugijos, orkestras – Sinfonia Varsovia – ir solistai D. Radomska, I. Klosinska, J. Rappe, A. Zdunikowski, R. Żukowski iš Lenkijos; skaitovas B. Carmeli iš Italijos; dirigavo pats kompozitorius).

Koncerto (klausėsi jo ir prezidentas V. Adamkus) įspūdį sustiprino labai vykusiai parinkta vieta – Švč. M. Marijos ėmimo į dangų šventovė (Trakų gatvėje), paprastai vadinama pranciškonų; idomu, kad šiemis vienuoliams pastatyta šventovė minima jau 1322 m. Gedimino laiške popiežiui Jonui XXII; mūsų pirmtakas karalius Vytenis, kviesdamas atvykti šio ordino brolius, buvo paskyres „jiems vietą ir jau pastatytą šventovę“.

Turinys, atlikėjai, autorius

Oratorija sukurta Jeruzalės 3,000 metų sukačiai, suėjusiai 1997 m. Įspūdingas kūrinys! Jo filosofinė potekstė pagrįsta Senojo Testamento, psalmių, pranašų (Izaijo, Jeremijo, Ezechielio, Danieliaus) tekstais, atskleidžia amžiną žmogaus siekimą suprasti gyvenimo prasmę, priartėti prie Dievo. Neatsitiktinai kompozitorius yra pareiškęs „tik homo religiozus gali tikėtis išganymą“.

Puikiai atlikta oratorija (solistai – garsenybės, orkestras – Sinfonia Varsovia – taip pat jau žinomas Europos, Amerikos kultūros pasaulyje, o kaip tiko senąja hebrajų kalba perskaitys Ezechielio tekstą sodrus, žemas skaitovo balsas; neatsilikantys nuo bendro lygio buvo mūsų chorai) patenkintas buvo kompozitorius, klausytojai, susižavė-

kai. Sužeisti ir invalidais paliko 12 ūkininkų.

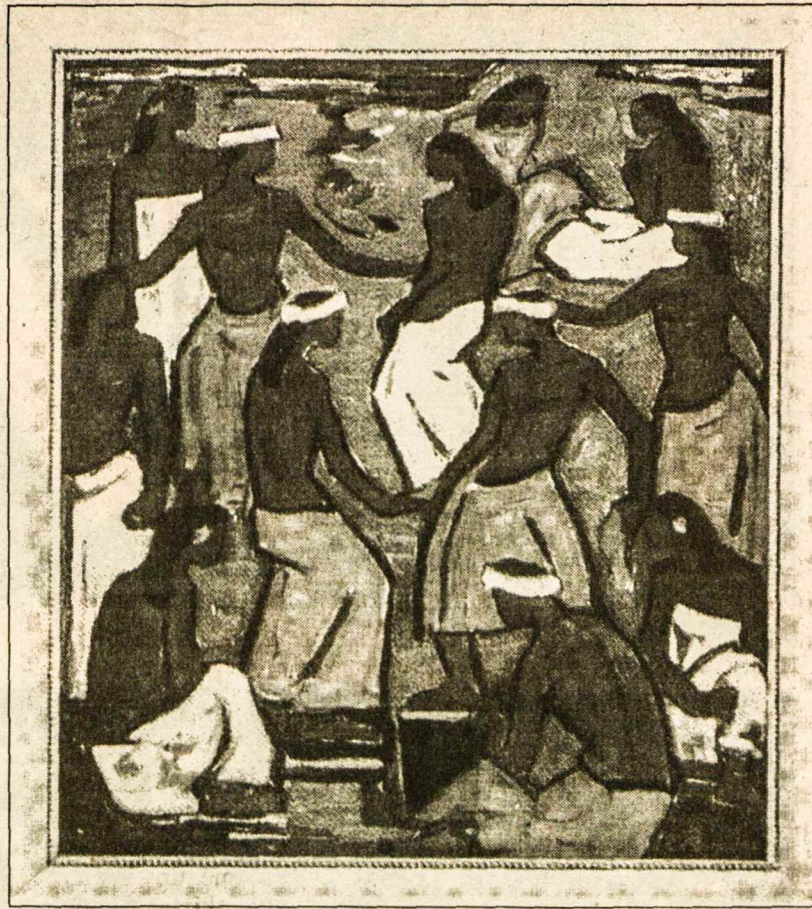
Taigi šis streikas, vėliau pramintas Suvalkiečių sukilimu, kaip matome iš LE žinių, nebuvo paprastas juokas. Tuo metu valdančioji Tautininkų partijoje jis sukėlė nuomonų skirtumus, bet prez. A. Smetona ir vyriausybė pasisakė už tūtinąjį stilių. Valsčių liudininkai ir krikščionių demokratų, uždarytų partijų, atstovai kreipėsi į vyriausybę su memorandumu, prašydami sulaukyti ūkininkams mirties bausmės, tačiau dėmesio nesulaukė. Po kelių ūkininkų sušaudymo pas prezidentą siuntė delegaciją, kuriai vadovavo buvęs prezidentas K. Grinius, bet A. Smetona šios delegacijos nepriėmė.

Cia baigiasi pasakojimas pagal LE. O kai šandien matome, už ką ir kaip Vakaruose yra vykdomos mirties bausmės, sukilimas atkreipia ypatingą dėmesį. Demokratinėse kraštuose net mirių pasmerkimo žmogžudžiai išlaikomi keliolika metų kalėjimuose, sprendžiamos įvairios apeliacijos. (Kaip buvo prieš 60 metų, neaišku). Lietuvos nubaustieji apeliacijos laiko neturėjo, buvo sušaudyti tuojau pat po nuosprendžio. Apie šį įvykį kalbama nenoriai, nors ir šiandien, kai žmonių materialinė padėtis tampa tragiška, gali išskirti nepramatomus staigmenis. Anksčiau buvo mėginama dramatiškai – tai buvęs ūkininkų streikas, bet komunistų organizuotas perversmas. Šiai prieštarai nepatikėta. Net bolševikinės okupacijos metu raudonieji nedrįso Suvalkiečių sukilimo laikyti savo praeities veikla.

Kodėl dabar?

Kodėl šis nemalonus, praėjus jau šešioms dešimtims metų nuo ūkininkų pagalbos šauksmų, užsimenamas?

Ne priekaištų, ne dėmių ieškant, ne norint sumenkinti tuo-

Dailininko JONO RIMŠOS paveikslas Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Juo susidomėjo vokiečių spauda

jimą, padėką, pagarbą išreiškė netylančiais, ilgiausiais plovimais.

K. Pendereckis Lenkijoje, pasaulyje gavęs daugybę apdovanojimų, ordinų, išrinktas garbės daktaru – be Varšuvos, Poznanės universitetų, dar Ročesterio, Belgrado, Vašingtono, Madrido, Glazgo; garbės nariu akademijose – Londono karališkosios muzikos, Romos „Santa Cecilia“, Stokholmo, Berlyno, Buenos Aires, Berno, Bordo, Dublino. Nuolat kviečiamas į daugybę renginių įvairiose šalyse šį kartą pasirinko Vilniaus festivalį. Gal patraukė jo organizatoriaus meninės ambicijos – įdomi programa (joje privalomas lietuvių kompozitoriaus kūrinys), aukščiausio lygio atlikėjai. Beje, K. Pendereckis Vilniuje viešėjo antrą kartą; yra pasakęs – taip sutikti, priimti mes nemokėtume... (Čia norėtųsi priminti kitos muzikos garsenybės, – Gidono Kremerio žodžius – Vilniaus publika visuomet puiki).

Klasikiniai kūriniai

Po kelių dienų (birželio 5) universiteto Didžiajame Skaragos kieme buvo atlikta F. Schuberto simfonija nr. 4, „Tragiš-

koji“, ir G. Rossini'o „Stabat Mater“. Kūrinys turėjo diriguoti Y. Menuhinas. Kūriniai nebuvo pakeisti, bet dirigavo ne jis, o jo bičiulis iš D. Britanijos W. Boughton'as. „Tragiškoji“ ir „Stabat Mater“ skambėjo kaip pagarbos, atminimo ženklas didžiajai muzikos legendai. Atlikėjai – minėtoji Sinfonia Varsovia, Kauno valstybinis choras, solistai: T. Seidl, sopranas, Vokietija; L. Bizineche, mezzosopranas, Portugalija; A. Janutas, tenoras; B. Schollum, bosas, Austrija.

Kanadiečių orkestras

Birželio 11 d. didžiojoje filharmonijos salėje barokinę muziką atliko Kanados baroko orkestras „Tafelmusik“, švenčiantis savo 20-tį, priklausantis geriausiems šio muzikos stiliaus atlikėjams pasaulyje. Tą vakarą orkestras atliko italų „Acrielli, A. Scarlatti, F. Geminiani, A. Vivaldi ir vokiečių G. F. Handel'io, G. P. Telemann'o kūrinys. Vakaro siela – fleitininkė M. Verbruggen, grojanti su nepaprastu įsijautimu, muzikai atsiduodanti visa esybe; klausytojų puikiai suprasta, įvertinta.

(Nukelta į 7-tą psl.)

laikinės Lietuvos valdžios palikimą. Stebint šiandieninį Lietuvos gyvenimą, momentui kitam į galvą net įsimeta irzlis baimė – kad nors vėl užguiti ūkininkai nepradėtų ryžtingai streikuoti.

Suvalkiečių sukilimu mane sudomino atsitiktinumu. Kaimynystėje anksčiau buvo ir dabar yra sukilimo metu nukentėjusiųjų artimųjų. Baltimorėje pažinojau sušaudyto Pratasevičiaus dukrelę, dar vystyklusę be tėvo likusią, ir jos mamą, vėliau antrąkart ištekėjusią, išauginsią labai gražią, labai lietuvišką šeimą. Filadelfijoje gyvena sušaudyto Narkevičiaus brolis (a.a. mjr. Naras) ir iki dabar gyvena mirimui nubaustojto žmona, antrąkart ištekėjusi už K. Šiugždos, taip pat kalėjime sėdėjusio to paties sukilimo dalyvio. Delrane, tik kelių šimtų metrų atstu nuo mūsų namų, gyvena Bronė Karaškienė, sušaudyto Alfonso Petrausko sesuo. Šioje apylinkėje dar sutinkame tuo metu policijoje tarnavusių, sukilimą stebėjusių iš kitos tvoros pusės. Tad šalia LE žinių domina ir asmeniškai pasakojimai. Juose, reikia manyti, subjektyvumo negalima išvengti, bet taip pat yra apstu įvairių smulkmenų, kurios paryskina ir gal net paaiškina dokumentuotus faktus.

Sušaudytojo sesers atsiminimai

Čia seks pastabos iš užrašų, pasižymėtų pokalbio metu su Bronė Petrauskaite-Karaškienė, veiklia visose gyvenimo srityse, ypač daug darbo ir lėšų atiduodančia lietuviškai labdarai. Pokalbis vyko 1994.V.14. Taigi nuo Suvalkiečių sukilimo jau buvo praėję beveik 60 metų. Įvykiai, apie kuriuos pasakojama, skaudžiai palietė Petrauskų šeimą, todėl jie iš atminties traukiasi lėtai. Šias pastabas p. Karaškienė patikrino ir su jomis sutiko.

Bronė Petrauskaitė, kai sušaudė jos brolių Alfonsą, tada jau sulaukusį 27 metų amžiaus, buvo tik peržengusi savo pirmąjį dvidešimtmetį. Petrauskai turėjo ūkį Būdvičių kaime, Pajevonio vls., Vilkaviškio apskr.

Ūkis namažas, 30 ha, žemė II ir III rūšies. Tėvas, buvęs Amerikoje, po kilusio sodyboje gaisro pastatė gerus namus ir vėjo malūną. Šeimoje augo keturios sėserys ir du broliai. Kaimas buvo didelis, ūkininkai turtingi.

Jos, buvusios Petrauskaitės, vyras Jonas Karaška taip pat buvo iš Būdvičių. Iš to paties kaimo kilęs ir Mickevičius-Kapsukas. Petrauskų šeima katalikiška, nors tėvas jaukė didelę pagarbą Vincui Kudirkai. Senais laikais tėvas iš Vokietijos parnešdavo knygų. Ir šiaip nebuvo plėšrus. Jam važiuojant į Ameriką, kaimo siuvėjas, turėjęs šešis vaikus, prašė kiek žemės, žadėdamas vėliau atsilyginti. Tėvas jam atrežė 6 maršus, o ta žemelė taip ir liko siuvėjui visam amžiui be jokio atlyginimo. Siuvėjas buvo geras žmogus, tvarkingi buvo visi jo vaikai. Vienas jų, kai antros okupacijos metu bolševikai varė žmones į kolūkius, pasirokė. Tačiau kitas iš tų šešių vaikų, mūrininkas, jau nuo mažens buvo paliestas komunizmu. Jį sušaudė atėję vokiečiai 1941 m. Visi siuvėjo vaikai turėjo amatus.

Brolis Alfonsas atliko karinę tarnybą Marijampolės pulke, buvo pavarasirinkny (Būdvičių kuopos) pirmininkas.

Streikas prasidėjo nuo jų toliėliau, bet kažkodėl Būdvičių kaimas vėliau tapo centru. Žmonės kalbėjo, kad streiką sukėlė „voldemarninkai“. Mat gretimam kaime gyvenimo gimnazija baigęs vienas jaunuolis, save „voldemarninku“ laikęs, ir buvo šnekama, kad jis esąs kaltas dėl riaušių. Jį valdžia gaudė, bet nesugavo. Vietoje niekas nekaltėjo apie komunistų įsivėlimą, tačiau iš administracijos pusės sklido gandai, kad suimtieji esą bolševikai. Tik generolo Vitkausko brolis, turėjęs didelį ūkį Gražiškių valsčiuje, visų jau tada laikomas komunistu, atvažiavo po Petrausko sušaudymo ir pareiškė užuojautą.

Streikininkai tarėsi – nereikia naudoti jokių šautuvų ar kitokių ginklų, užteks lazdujų. (Bus daugiū)

Gausūs raštai, reikšmingi darbai

Pokalbis su rašytoju ANATOLIJUMI KAIRIU minint jo amžiaus 85 metų sukaktį

Išėjusios rašytojas, gyvenęs Čikagoje, Anatolijus Kairys š.m. rugpjūčio 28 d. minės savo 85 metų amžiaus sukaktį. Šia proga jį užkalbinau ir paprašiau atsakyti į keletą klausimų.

– Tiek metų sulaukus tinka paklausti: kaip sveikata, kaip jaučiatės?

– Sveikata patenkinama, fiziškai jaučiuos gerai, bet dvasiškai blogiau – kankina liūdesys.

– Ir kodėl? Ne taip seniai linksminote Čikagą operetėmis...

– Tai buvo išėjusios kultūrinio žydėjimo metai. „Dainavos“ ansamblis atliko mano „Sidabrinę dieną“ pagal Broniaus Budriūno muziką; „Emiliją Plateriją“ ir „Čičinską“ – pagal Alojzų Jurgučio muziką; Čikagos lietuvių opera, kartu su kitomis „Gintaro šaly“, pagal Juliaus Gaidelio muziką. Visos turėjo gražų pasisekimą, kai kurios buvo vežiojamos po kitas lietuvių kolonijas. Iš viso esu parašęs apie dešimt libretų. Jie yra sukruti Vilniaus muzikos, kino ir teatro archyve, bet Lietuvos kompozitoriai iki šiol nesusidomėjo mano libretais. Todėl labai man liūdna.

– Linksminote Čikagą ir komedijomis, pvz. „Diagnozę“ turėjo nepaprastą pasisekimą.

– Taip, „Diagnozę“ buvo vaidinama Kanadoje, Amerikoje ir Australijoje. Iš viso ji turėjo penkis pastatymus su apie 30 spektaklių visose didžiosiose lietuvių kolonijose, tuo teigiamai įvertinta. Čikagoje ją režisavo garsusis mūsų Stasys Pilka. Prisimenu, po vieno vaidinimo išėjus man į sceną žiūrovai plojo atsistoję. Bet vėl, grįžtant į Lietuvą, – visa mano kūryba skirta Lietuvai. Iš daugelio mano dramų ir komedijų tik viena, „Mūsų vaikai“, susilaukė profesionalaus pastatymo Šiaulių dramos teatre ir 37 spektaklių įvairiuose Lietuvos miestuose. O štai prieš 4 metus Kaune išėjusi mano sceninių veikalų rinktinė „Žodis ir veiksmas“, trys dramos ir keturios komedijos, nesusilaukė Lietuvos teatrų dėmesio. Bent iki šiol.

– Parašėte visą eilę romanų, gavote daug premijų...

– Iš viso už dramų, komedijų, novelės, romanus laimėjau 15 premijų. Bet premija, kaip žinome, yra ne kūrybos vertės rodiklis, tik paskata kurti, viešas darbo įvertinimas. Visų mano romanų ir novelių Lietuvoje yra išėjusios antros laidos. Be to, pasirodė keletas visai naujų veikalų. Jie išėjusioje nėra platinami, todėl išėjusioje apie juos nežino. Lietuvoje mano romanai išleidžiami dideliais tiražais, pvz. „Ištikimosios žolės“ romanas išėjo 10,000 tiražų. Tačiau išsamios kritinės analizės nėra susilaukę. Jų turiniai plačiai nekomentuojami. Spėju dėl to, kad mano romanų tematika patriotinė. Lietuvos kritikams tai nėra aktualu. Antara priežastis gali būti ta, kad mano romanuose nėra pornografinių motyvų, vaizdų, aprašymų, o dabartiniai Lietuvos rašytojai, su mažomis išimtimis, mėgaujasi pornografinė ar pusiau pornografinė tematika. Tai dar liūdniau.

– Girdečiau, kad Tėvynėje turėjote gana šviesių momentų?

– Lietuvoje lankiausi trejetą kartų. Dalyvavau trijuose „Poezijos pavasariuose“, dukart Kaune, vieną kartą Vilniuje. Maironio literatūros muziejus surengė tris susipažinimo vakarus, turėjau priėmimą Kauno Kultūros rūmuose. Kai pirmą kartą nuvykau į Vilnių 1990 m., Lietuvos Rašytojų sąjunga surengė susipažinimo vakarą su vietos rašytojais Rašytojų na-

Rašytojas ANATOLIJUS KAIRYS, minintis 85-ji gimtadienį

muose. Įaip pat buvau pakviestas dalyvauti jų suvažiavime Anykščiuose, kur pasakiau trumpuotą kalbėlę, dalyvavau literatūros vakare ir pan. Buvau oficialus jų svečias. O 1995 m. vasarą Lietuvos mokslo akademijos biblioteka savo rūmuose Vilniuje surengė mano knygų parodą, kuri truko dvi savaites.

– Kiek knygų išleidote Lietuvoje?

– Savo leidinius skaičiuoju ne knygomis, o kūriniais, nes taupymo sumetimais vienoje knygoje būna du, trys ir net septyni kūriniai. Pvz. sceninių kūrinių rinktinėje „Žodis ir veiksmas“ yra 7 kūriniai – trys dramos ir keturios komedijos. Iš viso Lietuvoje išėjo 25 mano kūrinių. Iš poezijos paminėtini „Šimtas meilės sonetų“, „Gyvųjų poezija“, „Psalmių vainikas“, „Šviesių dienų takais“ ir „Aukštinio miesto auksas“. Nauji romanai: „Senoji klevo porinė“, „Pusbroliai“ (istorinis romanas iš Jogailos ir Vytauto laikų), „Medininkų pilis“ (pagerbti ten žuvusiems kariams). Scenai – jau minėtas „Žodis ir veiksmas“ – 7 kūrinių rinktinė. Ypatingo dėmesio susilaukė „Šimtas meilės sonetų“ rinkinys. Vilniaus akademinio dramos teatro aktorius Tomas Vaisieta su savo studentais padarė trijų pusvalandžių montažą ir buvo transliuojami tris kartus per Lietuvos radiją. Šis įrašas yra saugomas Pasaulio lietuvių archyve Čikagoje. Be to, tas pats Lietuvos radijas transliavo du mano pasikalbėjimus viena ar kita proga, o šių metų pradžioje, dr. V. Kudirkos metams paminėti, transliavo 22 pusvalandžių antroje programoje skaitymams iš „Nemariosios giesmės“ romano.

– Tai kiek iš viso parašėte veikalų?

– Maždaug apie šimtą. Tačiau ne visi mano veikalai yra išleisti. Neišleisti libretai, du veikalukai vaikams, kai kurios dramos ir komedijos. Neišleisti tieji rankraščiai sukruti įvairiuose archyvuose.

– Ką dabar rašote?

– Dabar rašau labai nedaug. Ir tai, ką rašau, jau nebus išleista.

– Prieš keliolika metų buvote lietuvių rašytojų draugijos valdybos pirmininkas. Kaip jums atrodo senesniui sudaryta dabartinė Lietuvių rašytojų draugijos valdyba?

– Ji man atrodo labai gerai. Nemažai laiko praėjo nuo mano pirmininkystės metų – apie 16 ar 17 – laikai yra pasikeitę, išėjusios kultūrinės veikla susilpnėjo, daug draugijos narių pasitraukė amžinybėn, ar grįžo į Lietuvą. Man pirmininkaujant sąrašuose buvo 106 nariai, dabar tik 58 ar maždaug tiek (pagal senąjį draugijos narių sąrašą). Dabar

(Nukelta į 7-tą psl.)

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Ettobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėje pusėje Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

SPORTAS

Lietuvos šaulių sąjungos Kauno apskrities Vytuto Didžiojo rinktinės futbolininkai, iškovoję I vietą sporto žaidynėse Marijampolėje š.m. liepos 24-25 d.d.

Nuotr. viršios R. Eidukevičiaus

Žinios iš Lietuvos

– Į pasaulio irklavimo čempionatą, kuris įvyks rugpjūčio 22-29 d.d. St. Catharines, Ont., iš Lietuvos atvyksta trys irklavimo igulos. Trakuose laimėjusios šalies irklavimo čempionatą. Atvyksta: vyrų divizionė Eininis Petkus ir Giedrius Žadeika, porinės dvivietės įgula vilnietė Kristina Paplavskaja (yrininkė) ir kaunietė Birutė Šakickienė, ketvirtietės be vairininko – klaipėdiečiai Tadas Trilikauskas (yrininkas), Mindaugas Lileika, Darius Raitutis ir Mindaugas Kvederis.

– Daugiadienį "Tour de France" moterų lenktynių aštuntąjį tarpinį vėl laimėjo Lietuvos dviratininkė Diana Žiliūtė ir padidino persvarą bendroje įskaitoje prieš rusę V. Polchanovą iki 1 min. 19 sek. Edita Pučinskaitė po septynių tarpinių užima ketvirtąją vietą, o seserys dynės Jolanta ir Rasa Polikevičiūtės užima atitinkamai septyntąjį ir aštuntąjį.

– Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) "Aukštinės lygos" varžybų ketvirtajame tarpsnyje Lietuvos disko metikas Virgilijus

Alekna iškovojo sidabro medalį.

– Prancūzijoje prasidėjusiose daugiadienėse "Tour de l'Ain" lenktynėse Artūras Kasputis laimėjo pirmąją vietą.

– Liepos mėnesį vykusioje Lietuvos lengvosios atletikos čempionate Adriją Grocienę iškovojo tris aukso medalius. Laimėjo sprinto estafetę 4x100 m kartu su Kauno komanda, trišuolių (13 m 7 cm) ir šuolį į tolį (6 m. 13 cm). Deja, šie rezultatai neleidė 25 metų kaunietei pelnyti keliausio į pasaulio čempionatą.

– Lietuvos jaunimo merginų (gim. 1979 ir jaunesnių) rankinio rinktinė – pasaulio vicečempionė. Baigėme Kinijoje lietuvės 20:25 pralaimėjo Rumunijos rinktinėi.

– Rygoje vykusiose žemyno jaunimo lengvosios atletikos pirmenybėse Tomas Intas nusivėdė į 77 m 88 cm ir beveik šešias metrais pagerino asmeninį rekordą.

– Lietuvos tinklinio federacija (LTF) nesumokėjo skolų Europos tinklinio konfederacijai ir prarado teisę rugpjūčio pabaigoje dalyvauti Europos čempionate Ispanijoje. V.P.

KANADOS IVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.) padidėjęs judėjimo krūvis, per daug greitai skubą didieji sunkvežimiai; CAA ("Canadian Automobile Association") aiškina, kad kelio žyruoti atsarginiai takai yra per siauri ir per stailiai pakrypę išorės pusėn – greitai važiuojantys automobiliai, išsukę į juos iš kelio, kad išvengtų galimo susidūrimo, gali prarasti kontrolę ir įvažiuoti į griovį arba nekontroliuojamas grįžti į judėjimo takus. Vietos burmistrai, provincijos transporto pareigūnai taip pat mėgina surasti nelaimių priežastis. Keliautojai į JAV galėtų saugiau naudotis nuo Londono mažiau apkrautu 402 greitkeliu.

Vasaros karščiai pietinėje Ontarijo dalyje sumušė eilę ilgai išsilaikiusių temperatūros rekordų. Liepos 30 Toronto 34.6°C nuagėlė 33.3°C temperatūra, išgyventą 1975 metais; tą pačią dieną Hamiltono 1975 metų rekordinė temperatūra 30.6°C buvo pralenkta 32.7°C. Liepos mėnesį Toronto temperatūra pasiekė 30.0°C ribą net 17 dienų. Iš jų 7 dienos pasiekė daugiau kaip 33°C, 4 pasiekė 34°C ir viena – 35.2°C.

Nusikaltimų skaičius Kanadoje vis mažėja per paskutiniuosius 7 metus. StatsCan duomenys rodo, kad 1998 metais nusikaltimų skaičius buvo žemiausias per 20 metų. Miestuose, teikiant nusikaltimų statistiką 100,000 gyventojų, Torontas ir Kvebeko miestas buvo žemiausiose vietose su 5,839 ir 5,348 nusikaltimais, o Regina ir Vankūveris aukščiausiose vietose su 14,785 ir 12,142 nusikaltimų. Nuo 1997 iki 1998 metų nusikaltimų skaičius labiausiai sumažėjo Toronte (11%) ir Londone, Ont. (10.3%), o paaugo St. John's, Nfld. (5.8%), Kitchener, Ont. (3.5%) ir Regina, Sask. (2.0%). Visose provincijose ir teritorijose nusikaltimai sumažėjo, išskyrus Northwest teritoriją (+4.9%), Newfoundland (+2.7%) ir Saskatchewan (+2.2%). Kita universitetų studija rodo, kad nors nusikaltimai Kanadoje mažėja, dauguma kanadiečių (daugiau kaip 50%) galvoja, kad jie vis didėja ir tik 10% kanadiečių linkę su tikėti su mažėjimo statistika. Gal tai galima būtų paaiškinti tuo, kad žiniasklaida "nusikaltimus vis plačiau ir detaliau aprašinėja, o pozityvių įvykių mažai ir laikraščių puslapiuose, ir televizijos bei radio žinių laidos.

Penketukas gimė Saskatchewan provincijoje liepos 28 Yvonne ir Rob Gilmour šeimoje. Nors penketukas – trys mergaitės ir du berniukai – buvo pagimdyti po 29 savaičių nėštumo, visi gyvuoja ir atrodo, kad rugsėjo pabaigoje tėvai galės pasigabenti juos namo iš Saskatchewan karališkosios universitetų ligoninės. Vaikai vos gimę svėrė: Sara 1 svarą ir 6 uncijas, Madisonas 2 sv. ir 3 unc., Simonas 1 sv. ir 15 unc., Aleksandra 2 sv. ir 1 unc. ir Ryan 1 sv. ir 14 uncijų. G.K.

HOMELIFE
Home Life Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Šaulių sporto šventė

Lietuvos šaulių sąjungos 80-metį minint, š.m. liepos 24-25 d.d. Marijampolėje buvo surengtos VII-tosios šaulių sporto žaidynės MPB "Geležinis vilkas" DLK Vytenio bataliono teritorijoje. Dešimties rinktinio komandas šventės atidarymo iškilnėje pasveikino Lietuvos šaulių s-gos vadas mjr. L. Bakaitis.

Buvo varžomasi devyniose sporto šakose: mažajame futbole, krepšinyje, pirmosios pagalbos teikime, šaudyme iš mažojo kalibro, koviniame šaudyme, lauko bėgime, virvės traukime, kliūčių ruože ir svorsčio kilnojime. Taškus susumavus paaiškėjo laimėtojai: I v. Klaipėdos jūros šaulių rinktinė, II v. Tėlių apskrities rinktinė, III v. Utenos apskr. rinktinė. Sąjungos vadas nugalėtojams įteikė taures ir diplomus.

R. Eidukevičius

Golfo žaidynės

Šių metų ŠALFAS-gos komandinės ir individualinės golfo pirmenybės įvyks 1999 m. rugsėjo 4-5 d.d. "The Reserve at Thunder Hill" aikštyne, 7058 Griswold Rd., Madison, Ohio. Tel. 440-298-3474. Pirmenybės rengia Klyvlando lietuvių golfo klubas, vad. Algio Nagevičiaus. Žaidynės 36 skylių.

Žaidynių tvarkaraštis: rugsėjo 3, penktadienį, 7 v.v. – dalyvių susitikimas-registracija, susipažinimo pobūvis. – Comfort Inn, 1-90 & Rt. 45 (Exit #223 Ashtabula). Rugsėjo 4, šeštadienio rytą – žaidynių pradžia. Rugsėjo 5, sekmadienio rytą – žaidynių tęsinys ir užbaigimas. Sekmadienio vakarą – žaidynių pokylis ir dovanų įteikimas. Mokestis: \$30 (JAV) kiekvienam žaidėjų. Čekis rašomas "Cleveland Lithuanian Golf Club" vardu. Išankstinė dalyvių registracija privalo būti atlikta, kartu pasiunčiant ir mokestį šiuo adresu: Algis Nagevičius, 10200 Ridgewood Dr., #617-2, Parma, OH 44130. Tel. 440-845-8848; Faksas: 440-845-1709. Daugiau informacijos teikia Algis Nagevičius.

Klyvlando LGK

Skautų veikla

• "Romuvos" talkoje liepos 24-25 d.d. dalyvavo valdybos nariai pirm. j.s. R. Sriubickis ir dr. A. Pacevičius. Viltuvės rytinė ir pietinė sienas atstatė "Punia" statybos firmos savininkas Al. Grigutis. Sk.-vyčiai E. Pečiulis, V. Mockus, V. Šimkus, T. Valickis, T. Pajaujis nuvežė matracus. Visi kiti tvarkė ir paruošė namelius. Iš Hamiltono v.s. A. Pietrantonio su šeima visą savaitę atliko kitus paruošimo darbus. "Romuvos" valdyba dėkinga talkininkams.

• Atitaisyimas. "TŽ" 29 nr. skyr. paskelbta, kad matracus nupirko tėvų komitetas. Iš tikrųjų matracus nupirko "Romuvos" valdyba su pirm. j.s. R. Sriubickiu.

• Ročesterio vietininkijos a.a. s. Laimutės Lelienės vardu buvo įsteigtas jos prisiminimų fondas, tvarkomas vietininkės s. G. Kavaliūnienės. Š.m. liepos mėn. tą fondą – \$500 (JAV) s. G. Kavaliūnienė perdavė "Romuvai", atminimui vėlines sesės Laimutės, kuri stovyklaudavo "Romuvoje", ir kuri buvo antrieji jos namai. Sulaukusi 42 metų sveikatai palūžus į škelio amžinybėn, palikdama Ročesterio vietininkiją ir gražiąją "Romuvą". Ją prisimenam maldose.

• Praeitą šeštadienį, rugpjūčio 14, pasibaigė skautų-čių stovykla "Romuvoje". Registracijos duomenimis, pirmąją savaitę stovyklavo 112, antrąją prisidėjo nemažas būrys mažųjų stovyklautojų, kurių dalis buvo su savo šeimomis. Vadovavo: pirmąją savaitę ps. Rūta Baltaduonytė-Lemon, antrąją – s. M. Rusinas, talkinami kitų vadovų-vių. Nors oras tarpais buvo lietingas ir vėsus, numatyta iškylų bei kita lauko užsiėmimų programa buvo įvykdyta. F.M.

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUŠIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUČIA IR CHIRURGINIS GYDymas
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEžiūra

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

ANCASER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176

HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541

HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius
3.15% už 90-179 dienų term. indėlius
3.60% už 180-364 dienų term. indėlius
4.25% už 1 m. term. indėlius
4.60% už 2 m. term. indėlius
4.80% už 3 m. term. indėlius
4.85% už 4 m. term. indėlius
5.10% už 5 m. term. indėlius
4.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.85% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.05% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.35% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)

4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.85% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.05% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.10% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.35% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.80%
2 metų.....7.15%
3 metų.....7.35%
4 metų.....7.40%
5 metų.....7.50%

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgiculus iki 95% (kainoto turto);
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir – komercinius mortgiculus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaltės elgoje

Lietuvos banko proginį monetų pardavimas. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių draudimas ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) draudimas (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

- ▲ (nuo 1919 metų)
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiami lietuviškiems ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel
International Ltd

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2

ALGIS MEDELIS

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

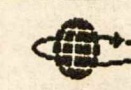
Skrendam per PARYŽIŲ, LONDONĄ, FRANKFURTĄ, HELSINKI arba per kitus Jums tinkamus miestus.

DAR TURIME NUPIGINTŲ BILETŲ LIEPOS IR RUGPJŪČIO MĖNESIAMS! Teiraukitės! Užsakykite dabar!

Pigiuju bilietu lėktuvuose yra neperdaugiau!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Asmeniškai susitikti galima QUEEN TRAVEL įstaigoje trečiadieniais tarp 11 ir 17 val., arba kitu Jums tinkamu laiku iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu ir į Jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Didesnio dėmesio chorams!

Daug girdime kalbant apie silpstančią išeivių kultūrinę veiklą, įskaitant ir Kanadą. Sunku surasti atsakymą šiai problemai išspręsti. Pokariniai ateiviai Amerikoje ir kitur jau sparčiai nyksta. O šių dienų ateivių iš nepriklausomos Lietuvos nors yra daug, bet jie čia atvyksta kitokiais tikslais, neprisideda kol kas prie lietuvių organizacijų padėti išlaikyti lietuviybę. Jie, išvykdami iš Lietuvos palikę tuščias vietas lenkams, rusams ir kitiems svetimtaučiams.

Pastaraisiais metais meninės grupės iš Lietuvos labai dažnai atvyksta koncertuoti. Ar jos tikrai atneša mums daug lietuviškos nuotaikos? Jau kalbama, kad dažni atsilankymai sumažina galimybes scenoje pasirodyti vietiniams – jaunimui. Suprantama, mūsų tautiečiai mėgstantys bet kokį meną, išmoka groti, šokti, dainuoti ir nori pasirodyti scenoje. Neturėdami savo "koncertų", jie nesimokys jokio meno, kuris neatneš joms naudos, niekas nekviečia viešam pasirodymui, nes švenčių rengėjai meninei programai pakviečia svečius iš Lietuvos.

Toronte yra daug chorų, įskaitant ir pačius mažiausius. Pavardius šį laikraštį ("TŽ") dažnai matosi nuotraukų, kur ir kaip pasirodo tie chorai. Paklausta senyva moteris apie chorą, kuris iš jų jos nuomone reikalingiausias, – neabejodama atsako – bažnytinis. Ji mano, kad šventovės pamaldos be choro ir vargonų – nepilna malda. Visi kiti dainininkai neturi tiek daug įtakos, tik bažnytinis choras yra sielos atgaiva.

Kiekviena šventovė turi savo giesmininkus. Toronto visos trys parapijos turi savo pastovius chorąs. Dažnai matome jų nuotraukas laikraščiuose. Visi chorai kartais duoda koncertus (net ir bažnytiniai). Laikraščiai įdeda nuotraukas, jei kas at-

siunčia, bet Prisikėlimo parapijos choro jokios nuotraukos nematyti jau labai seniai. Parapijiečiai žino, kad jie yra, girdi giedančius kas sekmadienį, norėdami matyti nors jų nuotrauką. Jie gieda tik užnugary žmonių, ir niekas šio choro nemato. Gal Prisikėlimo parapijos choristai patys kalti, kad nesuranda fotografo, nes kas gi ateis jų fotografuoti šventovės palubėje! O matyti save retkarčiais laikraštyje – malonu.

Kadangi parapijų chorai sudarę daugiausia iš senesnių žmonių, ypač pensininkų, neuostabu, kad jų keletas kasmet pranyksta... Tokiom spragom užpildyti sunku surasti naujų choristų. Daug ir senesnių asmenų turi dar chorams tinkamus balsus, bet neturi noro, nesirodo choruose. Pensininkais tapę džiaugiasi laisvalaikiu, atsako nuo visų pareigų, bet vėliau – pasijunta nenaudingi ir vieniši. Kai kas randa užsiėmimą – sėdi parke ant suoliuko ir lesina balandžius, maitina voveres, kiti mėgsta įdomų pasivaikščiojimą. Jau beveik populiariausias išėjimas – apžiūrėti didžiulius krautuvės, – ten ir pietus pavalgę ir visada randa draugų bei draugių pašnekovų.

Štai humoristas Ant. Gustaitis eilėraštyje "Pensininko ramybė" pateisina ir tokio mentaliteto žmones: "Jaukiame bare ilsi esi nuo ryto, ramiai bažnyčioje užmiegi, nes tavo viskas padaryta, kad pabaiga būtų smagi". Tai žavinti pagunda, pripažįsta tautietis, mėgstantis lankyti visokius "barus". Bet norintys kultūringai laiką praleisti atranda nadingų užsiėmimų.

Parapijos vis prašo, kad atsirastų daugiau giesmininkų. Priklausydami chorui nenuobodžiauja būdami tarp savų žmonių, o savo giesmėmis garbina Dievą ir padeda išlaikyti stipresnį chorą. N.K.

Toronto Prisikėlimo parapijos choras 1998 metų liepos 20 dieną

SKAITYTOJAI PASISAKO

ĮDOMUS LEIDINYS

Ačiū už "TŽ". Keletą numerių nuėmiau į centrinę Plungės biblioteką, kur ir susipažinau su "TŽ". Surįšus ketvirčio numerius perdaviau šaulių kuopos, politkalininių ir tremtinių skyriui. Daugeliui tai įdomus leidinys, atkeliaujantis iš toli nepažįstamo krašto. Pas mus užsienio spauda nežinoma. Tai davė progą įdomiems pokalbiams.

Pirmiausia skaitau redaktoriaus mintis pirmame puslapyje. Mano nuomone, tai teisingos ir atviro mintys, paliečiančios Lietuvos ir užsienio gyvenimą. Džiaugiuosi, kad Jūsų laikraštyje mažai dėmesio skiriama politikai, o daugiau kultūrai, tautos istorijai ir veiklai, kuri duoda vilčių ir mums darbuotis žmonių naudai, puoselėjant senas lietuviškas tradicijas, pritaikant naujoves. J. Brencienė, Plungė

BUVUSIEMS "ŽIBURIO" MOKINIAMS

Kai prieš keletą metų, kun. M. Gustaičio vardu Lazdijų vidurinė mokykla, kuri save kildina iš Seinų "Žiburio" gimnazijos, šventė 75 metų sukaktį, aš pasiūniau jiems rašinėį ir siūliau, kad žuvusių už Lietuvos laisvę, buvusių gimnazijos auklėtinių vardai būtų įrašyti į paminklinę lentą. Pastaroji būtų pakabinta gimnazijos rūmuose ir primintų jaunajai kartai laisvės kovotojus. Mano manymu, Lietuvos istorijos mokytoja/s turėtų atvesti kiekvieną klasę bent vieną kartą per mokslo metus ir prarasti pamoką prie paminklinės lentos. Pamoka galėtų vadintis "De domo sua". Joje būtų kalbama apie tėvynės meilę, pareigą tėvynei, laisvės kovas, išdavimą, žūtį ir pagarbą laisvės kovotojams.

Lazdijuose yra sudarytas komitetas paminklinei lentai įrengti (pirminkė Jadvyga Sandienė). Vilniuje padeda džiūti talka. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre Rūta Trimonienė baigia rinkti iš archyvų žuvusiųjų pavardes.

Juodo granito lentai suprojektuoti, pagaminti ir pakabinti reikės 500 JAV dolerių. Tai padengs apie vieną ketvirtį išlaidų.

Šiuo metu aukų neprašome. Tikimės, kad Genocido centras mums pagelbės, pagamins ir pakabins lentą savo lėšomis. Jeigu tas nepateis, prašysime paramos.

Šio laiško tikslas yra pakviesti visus, kurie mokėsi Seinų "Žiburio" gimnazijoje ir vėliau po jos uždary-

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

- ♦ MLS skelbimas
- ♦ Komisija 3½%
- ♦ Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

mo, skubiai pranešti man (Tadas Palionis, 8543 Elderberry Rd., Madison, WI 53717-2628, JAV) vardus ir pavardes buvusių gimnazijos auklėtinių, žuvusių už Lietuvos laisvę. Tadas Palionis, Madison, WI

ATVIRAS LAIŠKAS SEIMO NARIAMS

Birželio 15 d. seime svarstytas apkalto procesas seimo nariui Audriui Butkevičiui. Vėl cilių kartą seimo sprendimu priblokšti Lietuvos žmonės. Kalinamas už kriminalinį nusikaltimą šiandieninis kalnys A. Butkevičius liko seimo nariu! Dėl to ypač stengėsi ir rūpinosi LDDP, Centro ir Socialdemokratų frakcijų nariai, nepalaikydami apkalto. Anot liaudies patarlės – varnas varnui akies nekerta.

Lietuvos seimas, be buvusių įvairaus rango SSSR kolaborantų, KGB agentų, tapo dar ir kriminalinių nusikaltėlių prieglauda. Vadinasi, su tokia aukščiausios valdžios institucija – seimo sudėtimi veržiamės į Europos sąjungą.

Mes, žemiau pasirašiusieji, griežtai protestuojame, prieš tokį Seimo narių elgesį.

Vyčio kryžiaus ordininkai:
Alfonsas Svarinskas, Jonas Volungevičius, Romualdas Ragaišis, Jonas Petkevičius, Algirdas Statkevičius, Jadvyga Bieliauskienė, Vladas Lapinskas, Algis Masiulionis

FONDAS IR STATUTAS

Savo laiške (liepos 6 d. "Skaitytojai pasisako") Vytautas Šeštukas nurodo, jog už Lietuvos fondo įstatų pakeitimą priimti tiesioginį balsavimo būdą pasisakė didelė balsavusių dauguma, bet kad nutarimas įsigalios, jei jį patvirtins JAV Lietuvių bendruomenė (organizacija, ne JAV lietuviai, mažąja raide). Jei LB nepatvirtins, reikės 2/3 Fondo narių balsų, kad nutarimas įsigaliojotų. Šeštukas sako, jog jam toks nutarimas "keistas". Kadangi už įstatų pakeitimą balsavo tiek daug Fondo narių, kodėl, klausia Šeštukas, nereikėtų "demokratiškai... pripažinti balsuotojų valią ir ją vykdyti"?

Keistas čia tai tik vienas dalykas, t.y., tai, kad Vytautui Šeštokui yra nesvarbi viena "smulkmena" – tokios procedūros laikytis reikalauja Fondo statutas. Jo keisti niekas nepasileidė, ir jį nebuvo svarstyta. Tie, kurie norime demokratijos net ir Lietuvą mokyt, pirmiausia turime patys atsiminti, jog demokratijoje svarbiausias dalykas yra laikytis priimtų įstatymų, įstatų, nutarimų ir statutų. Yra priimti, įstatais numatyti, būdai jiems pakeisti, tačiau tai padaryti neturėtų būti nei lengva, nei paprasta. Todėl, LB nutarimo nepatvirtinus, reikia antro balsavimo ir kvalifikuotos (šiuo atveju 2/3) balsų daugumos. Išmintingi Fondo įstatų kūrėjai norėjo Fondo narius apsaugoti nuo lengvabūdiško ir dažno statuto kaitaliojimo. Siūlyti to nepaisyti tikrai nėra "demokratiška". Arvydas Barzdukas, Falls Church, VA

Aprašomi...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Parašykite apie žmogaus ryšį su gamta, mišku, medžiais, paukščiais. Gojeliai ar ištisi miškai buvo šventais laikomi, vietovės Dievragis, akmuo Deivakrėslė irgi susiję su senuoju tikėjimu, seni medžiai, prie kurių buvo plakami baudžiauninkai. Kaimo laukų kalneliai, daubos, pievos, raistai, miškeliai – visi turėjo pavadinimus. Reikėtų rinkti išnykusių kaimų vietovardžius. Kaimo pradinės mokyklos, esamos ir jau išnykusios. Žemė dirvonuoja, o žmonės kaimuose neturi ką valgyti. Palieskite girtavimą, tinginystę, veltėdžiavimą.

Kreipdamiesi į užsienyje gyvenančius tautiečius, norime juos informuoti apie šį konkursą. Gal atsiras žmonių, kurie gyvendami svetur norėtų, kad būtų parašyta jo ar senelių gimtojo kaimo Lietuvoje istorija. Mes padėtume surasti tokių žmonių (mokytoją, bibliotekininką, agronomą, studentą ir pan.) ir duoti jo adresą. O gal atsirastų šio konkurso rėmėjų. Parašykite mums. Adresai: Kraštotyros draugijos (pirm. Irena Seliukaitė) ir Lietuvai pagražinti draugijos buvo nurodyti. Konkurso eiga bus skelbiama "Valstiečių laikraštyje".

Parašykite "Tėviškos žiburis" auka, rėmėjo ar garbės pranešimą, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

RE/MAX West Realty Inc.
JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West 416 763-5677
(Prie Jane St.)

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
 - * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
 - * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
 - * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
 - * Sažiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
- Organizuojame grupę keliauti į Lietuvą rugpjūčio 14 dieną.
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

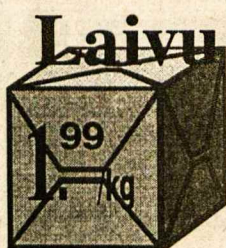
Dr. A. M. Kazlauskienė, dantų gydytoja, Palangoje 1998 m. su jaunosios pacientės p. Klimu bute. Tame patalpoje įsteigta dantų gydytojų Kazlauskų klinika "Perlas" Nuotr. S. Kazlauskas

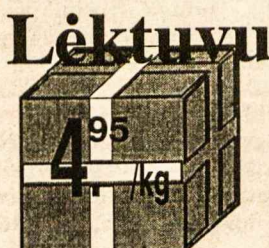
MARGUTIS

PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu TIESIOG į VILNIŲ

&

MES PRISTATOME! MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

Beauty of Summer...

With FINNAIR's most convenient flights from Toronto to Vilnius via Helsinki Gateway.

Vilnius from

\$1,200⁰⁰

	Dep	Arr
Toronto-Helsinki	17:30	08:15*
Helsinki-Toronto	13:20	14:50

with convenient connections to your favourite destinations.

*next day.

Canada's trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe since 1968

Norvista FINNAIR
A NEW PERSPECTIVE

Call us at Norvista, 416 222-0203

or toll free, 1 800 461-8651 or contact your travel agent today.

Retail registration number 434263. Some restrictions apply. Taxes not included.

